

YouTube
Kamp Destekli

ÖSYM
SINAVLARINA
HAZIRLIK

ÖSYM SORU TIPLERİYLE

"PARAGRAF"IN RİTİMİ

Denemeler

PARAGRAFI
SEVDİREN HOCA
HAMZA KAYA

ARI

ÖSYM SORU TİPLERİYLE "PARAGRAF"IN RİTMİ

Denemeler

İÇİNDEKİLER

Sayfa

Ritim I: Soru Modu	9
Temel Soru Tipleri	10
Klasikleşmiş Soru Tipleri	16
Yeni Trend Soru Tipleri	18
Anlama Dayalı Soru Tipleri	21
Boşluk Doldurma Testi	25
Kesin Yargı Bulma Testi	27
Sıralama Testi	29
Yer Değiştirme Testi	30
Aynı Metne Bağlı Sorular	31
Size Özel Soru Tipleri	41

İÇİNDEKİLER

Sayfa

Ritim II: Deneme Modu	49
8'li Sorular	50
12'li Sorular	57
16'lı Sorular	68
20'li Sorular	80
24'lü Sorular	95
28'li Sorular	116
Ritim III: Sınav Modu	139
2018 TYT - Çıkmış Sorular	140
2019 TYT - Çıkmış Sorular	148
2020 TYT - Çıkmış Sorular	156
2021 TYT - Çıkmış Sorular	164
2022 TYT - Çıkmış Sorular	172
2023 TYT - Bizce	180
KAVRAM SÖZLÜĞÜ	189
ANALİZLİ CEVAP ANAHTARI	199

Sunuş

Boy aynasıdır, denemeler. Baştan aşağı, olduğu gibi her şeyi gösterir. Duygusuzdur. Bir şeyi olduğundan iyi ya da kötü göstermez; gösterme çabası içerisine girmez. Neyse, odur. Elbette neyse odur ama eldeki ayna, gerçekten boy aynası mıdır?..

Gerçekte ne durumda olduğumuzu, hangi konu ya da soru tiplerinde başarılı olduğumuzu yine aynı şekilde hangi konu ya da soru tiplerinde geliştirilmeye ihtiyacımız olduğunu doğru tespit etmemiz çok kıymetli. Hani **13 Günde TYT Türkçe** isimli kitabımızda da dediğimiz gibi: Doğru teşhis, net kurtarır!

İşte biz, sen teşhisleri daha erken ve doğru yapabil diye, üç ritimde başka bir deyişle, üç adımda paragraf analizini en iyi şekilde yap istedik. Bunun için **Ritim I'e "Soru Modu"** adını verdik. ÖSYM'nin öteden beri en çok kullandığı veya son zamanlarda en çok tercih ettiği veya sormamış ama sorsa herhalde şöyle sorar dediğimiz soruları bir araya topladık. **Ritim II'ye "Deneme Modu"** adını verdik. Adım adım, seviye seviye; deneye deneye deneyimlerini artırarak ve güven tazeleyerek ilerle istedik. **Ritim III'e "Sınav Modu"** adını verdik. ÖSYM'nin son 5 yılda sorduğu soruları, olduğu gibi, gör ve aynanın açısını iyice genişlet istedik. Bu bölümün finalinde sana küçük bir sürpriz bıraktık. Eminiz ki çok beğeneceksin ve yine eminiz ki sana çokça katkısı olacak.

Baştan aşağı, her bir soruyu, **Paragrafı Sevdiren Hoca YouTube kanalımızdan** senin için detaylıca çözeceğiz. Günbegün ve özel taktiklerle... Şimdiden çokça katkısı olması temennisi ile...

Hamza KAYA
Paragrafı Sevdiren Hoca

Ne diyorduk:

"Başaracağınıza bir inansanız inanılmaz şeyler başaracaksınız."

ios-video

android-video

PARAGRAFI SEVDİREN HOCA

29 GÜNDE PARAGRAF DENEMELERİ KAMP GÜNLÜĞÜ

RİTİM I

Tamamlama Durumum	Kamp Günü	Test Adı	Soru Sayısı	Yapamadığım Soru(lar)
	1. Gün	Temel Soru Tipleri	19	
	2. Gün	Klasikleşmiş Soru Tipleri	8	
	3. Gün	Yeni Trend Soru Tipleri	9	
	4. Gün	Anlama Dayalı Soru Tipleri	15	
	5. Gün	Boşluk Doldurma Soru Tipleri	8	
	6. Gün	Kesin Yargı Bulma Soruları	8	
	7. Gün	Sıralama Soru Soruları	4	
	7. Gün	Yer Değiştirme Soruları	4	
	8. Gün	Bir Metne Bağlı Soruları	40	
	9. Gün	Size Özel Soru Tipleri	22	

RİTİM II

Tamamlama Durumum	Kamp Günü	Test Adı	Soru Sayısı	Yapamadığım Soru(lar)
	10. Gün	Deneme 1	8	
	11. Gün	Deneme 2	8	
	12. Gün	Deneme 3	8	
	13. Gün	Deneme 4	12	
	14. Gün	Deneme 5	12	
	15. Gün	Deneme 6	12	
	16. Gün	Deneme 7	16	
	17. Gün	Deneme 8 - Deneme 9	32	
	18. Gün	Deneme 10	20	
	19. Gün	Deneme 11 - Deneme 12	40	
	20. Gün	Deneme 13	24	
	21. Gün	Deneme 14 - Deneme 15	48	
	22. Gün	Deneme 16	28	
	23. Gün	Deneme 17 - Deneme 18	56	

RİTİM III

Tamamlama Durumum	Kamp Günü	Test Adı	Soru Sayısı	Yapamadığım Soru(lar)
	24. Gün	ÖSYM - 2018 TYT	21	
	25. Gün	ÖSYM - 2019 TYT	22	
	26. Gün	ÖSYM - 2020 TYT	26	
	27. Gün	ÖSYM - 2021 TYT	26	
	28. Gün	ÖSYM - 2022 TYT	26	
	29. Gün	(BİZCE) - 2023 TYT	26	

HANGİ KONUDA NASILIM?

⇒ MİNİ TEST ⇒

ÖSYM, TYT dönemindeki sınavlarında hangi konudan ortalama kaç soru sormuş, sen bu konulardan uyguladığın deneme sınavlarında ortalama ne yapıyorsun? Eğer ortalama altında ise net sayın, gel **13 Günde Türkçe Kampı** ile genel tekrar yapalım ve tam olarak açığının nerede olduğunu tespit etmeye çalışalım.

Sözcükte Anlam	4	
Cümlede Anlam	3	
Paragraf	24	
Sözcük Türleri	1	
Tamlamalar	1/2	
Eylemler	–	
Ek Eylem	–	
Eylemsi	1	
Eylemde Çatı	–	
Sözcükte Yapı	1	
Cümlelerin Öğeleri	1	
Cümle Çeşitleri	–	
Anlatım Bozuklukları	–	
Ses Bilgisi	1/2	
Yazım Kuralları	2	
Noktalama İşaretleri	22	

“Türkiye’nin Zenginleştirilmiş İlk Deneme Kitabı” ile kampa en fazla yapılamayan sorulara özel testleri görüp kendinizi geliştirme imkânı sizlerle!

Ritim I: Soru Modu

Göz kaslarını geliştirme egzersizleri
ile görme alanını genişletmek için
kodu okutunuz.

Öyi şeyler inandığında,
daha iyi şeyler sabrettiğinde
ve en iyi şeyler hiç
vazgeçmediğinde gelir.

- Bu testte ÖSYM'nin sorduğu paragrafın temeli olarak nitelendirilen soru tiplerine yer verilmiştir.
- Bu testi çözerken süre tutmamanızı, sadece soruları anlayarak çözenizi salık veririz.

1. Kant açısından arkitektonik; bilginin bölümlerinin, onların bir şekilde gözetmek veya hedeflemek durumunda oldukları nihai amaç olan organize bir birliği olmak durumundadır. O işte böyle bir sistem anlayışıyla Kant, Saf Aklın Eleştirisi'nin daha önceki bölümlerinde insan aklının doğası gereği arkitektonik olduğunu ve insanın bütün bilgilerinin mümkün bir sisteme ait olduğunu söyler. Onun burada sözünü ettiği felsefe; mevcut felsefe ya da fiilen var olduğu şekliyle felsefe değil fakat insan aklının sisteminin genel bir taslağı olarak felsefedir.

Bu parçada Kant'ın ileri sürdüğü insan aklının arkitektoniğiyle ilgili anlatılmak istenen aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Bilginin bölümlerinin diğer bölümlerden bağımsız bir şekilde ayakta durmasını gerektirmektedir.
- B) Bilinen anlamıyla felsefe kavramının alt başlıklarından birini oluşturmaktadır.
- C) Bilgi çeşitlerinin birbirini destekleyen düşünce yapılarının kontrol edilmesini sonuç vermektedir.
- D) İnsan aklının eleştirel bakış açısının sonuçlarından biri olarak doğumdan itibaren oluşmaktadır.
- E) Birçok ögenin bir arada olmasından doğan sistemli bir bilgi birliğini temsil etmektedir.

2. **Nehir, zaman, olaylar, duygular, davranışlar hep akışta!**

Akış, dünyada kodlanabilen tek şeydir. Unutmayalım ki fikirler akışlardır. Herakleitos, "Aynı nehre bir kez daha giremeyiz." demesinin ardından ekliyordu: "Üstümüze başka başka sular geldikçe hem biziz hem değiliz." Sorunun bir zaman sorunu olmasından çok, bir akış sorunu olduğu besbellidir. Yine unutmayalım ki arzular akışlardır, davranışlar akışlardır, zaman ve olaylar akıp geçerler.

Bu köşe yazısı ile ilgili aşağıdakilerden hangisi söylenebilir?

- A) Herkesi ilgilenen bir konu, yoruma kapalı olarak ele alınmaktadır.
- B) Metin, yazarın çağdaşı bir düşünürün görüşüyle desteklenmektedir.
- C) Başlık, parçanın özeti niteliğinde bir cümleden oluşmaktadır.
- D) Metni oluşturan cümleler arasında tutarsızlıklar göze çarpmaktadır.
- E) Bireysel yaklaşımlar, herkesin düşüncesi olarak aktarılmaktadır.

3. Sanatsal alanlarda kullanılan zımpara ile pürüzsüz yüzey oluşturma, çapakları temizleme ve parlatmanın mantığını bilmek önemli. Zımpara üzerindeki kumlar, sürtünme ile aşındırıcı etki oluşturur. Bu etki, yüzeyi düzenler. Bu düzenleme kalın kumlu zımparadan ince zımparaya doğru belli bir sırada olursa yüzey pürüzsüz olur ve parlaklık oluşur. Epoksi reçine, kolye ve benzeri uygulamalarda; akrilik, taş, mermer kenarları ve ahşap olmak üzere birçok çizikli yüzeyde bu zımparalama şekli uygulanır. Burada dikkat edilmesi gereken, uygulanacak yüzeyin hangi zımparayı istiyor olduğudur. Hafif çizikli bir yüzeye p80 zımpara ile başlamak yanlıştır, elinizdeki yüzeyin çizik inceliği ile zımparalarınızın numarasını karşılaştırmalısınız. Bir süre sonra bunu bakarak bile anlarsınız.

Bu parçadan sanatsal alanlardaki zımparalamayla ilgili olarak aşağıdakilerin hangisi çıkarılabilir?

- A) Sanatsal işlerdeki zımparalamanın diğerlerine göre ayrıntıları olduğu
- B) Sanatçıların, kullanacakları zımparaları kendilerinin ürettiği
- C) P80 türü zımparanın görece ince çizikli yüzeyler için ürettiği
- D) Zımparaların kalınlık ve incelik ile ilgili ayrıma sahip olduğu
- E) Zımparayı oluşturan küçük parçacıkların kullanıldıkça yıprandığı

4. Benden kitabına bir önsöz yazmamı istedi. Yazdım. O yazı şimdi o kitapta olmanın yanı sıra benim *Edebiyat Üstüne Yazılar*'da da var. İletişim'de çıkan bu yazıda engel olmadığım bir dizgi yanlışını şimdi burada -fırsattan istifade- düzelteyim. Kendisinin resim sanatının bilinen başeserlerini Türkçeye "tercüme" ettiği esprisini yapmak istemiştim. Bunun için "tercüman-ı eşkal" yani "şekiller tercümesi" demiştim. İkinci sözcük "eşgal" olarak yayımlandı. Peki ne anlama geliyor bu? Anlamsız bir sözcük, bir yazım yanlışlığı sadece. Hollanda dilinin "mister"i olan "mynheer" kelimesi de "mynbeer" olmuş. Hollanda'nın minberle işi ne oysa, değil mi ama?.. Güldük geçtik.

Bu parçada asıl anlatılmak istenen aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Aynı yazının iki farklı kitapta önsöz olarak başta yayımlandığı
 B) Bir resim başyapıtının tercümesinde yazım yanlışlığının gülünç durduğu
 C) Yazımı yanlış sözcüklerin birisinin anlamlı, diğerinin anlamsız olduğu
 D) "Şekiller" anlamına gelen "eşkal"ın yanlışlıkla "eşgal" olarak basıldığı
 E) Önsöz için yazılan metinde iki tane önemsiz yazım yanlışlığı

5. Bu kitabı rafların birinde görüp hemen inceleme isteğim, kitabın adından kaynaklanıyor. Beni vuran, kendine çeken şey kitabın adıydı: *Dans Ediyor Bir Hane*. Yapıt; yirmi üç kısa metinden oluşan ve içerisinde mekân, eşya gibi cansızmış gibi algılanan varlıkların hikâyesini anlatıyor. İç dünyalarına birer küçük pencere açmak ve geçmişlerine hâkim bir ayna tutmak suretiyle renkli resimler çizerek evlerin ve eşyaların izini sürüyor. Ayrıca kitabın olay örgüsünü dışlayan kurmaca bir yapıda olması sürükleyiciliğini etkiliyor. Siz de benim gibi eşyalara değer verip onların bilinen birer hikâyesi olduğunu düşünenlerdenseniz bu kitabı okumanızı öneriyorum.

Bu parçada *Dans Ediyor Bir Hane* ile ilgili aşağıdakilerden hangisine değinilmemiştir?

- A) Okuru sarıp sarmalayan özelliğinin ne olduğuna
 B) Yazarının hangi itici güçle kaleme aldığına
 C) Konu olarak ne tür varlıkları anlattığına
 D) İçeriğinde hangi uzunlukta kaç metin bulunduğuna
 E) Betimsel öğeleri hangi bakış açısıyla aktardığına

6. Derrida'nın şu her şeyi yazabilmek dediği koşullara bakalım. Bundan anladığım, her şeyin yazılması değil herhangi bir şeyin yazılmasıdır. Yani tiyatroyu Brecht gibi yapmak gerekmez ama mutlaka bir şeyler yapmak gerekir. Yeni Romancıların "chiasma"sı, tam anlamıyla "edebiyatta bir fikir"dir. Onlar gibi yazmak gerekmez ama mutlaka edebiyatta bir fikre sahip olmak gerekir. Bu ise edebiyatta olsun başka bir şeyde, sinemada, tiyatrodada, resimde, siyasette, felsefede olsun, yalnızca o alanlarda eser vermek değil eserle birlikte ondan asla bağımsız olmayan bir başka şey de üretmek demektir üçüncü bir şey. Bu üçüncü şeyin özelliği, taklit edilemezliğidir.

Aşağıdakilerden hangisi bu parçada anlatılmak istenen düşünce ile örtüşmektedir?

- A) Taklit edilemez eserler üretmek, sanatçıların vazgeçmemesi gereken bir kural olmalıdır.
 B) Eser verilen alanda ünlü olan bir tarzı öykünmek, tercih edilen bir yol olmamalıdır.
 C) Ünlü bir tiyatrocuyu taklit etmek yerine kendine ait bir eser yazmak daha iyidir.
 D) Özgün edebiyat eserleri, kendilerini benzerlerinin arasından öne çıkarmakta yeteneklidir.
 E) Sanatçı olsun veya olmasın herkes kendi alanında özgün bir ürün ortaya koymalıdır.

7. Performans konusunda hiç sıkıntı yaşamadık. Çok zorlayıcı bir rekabet sporu olarak bisiklet kullanan insanlar var. Transcontinental var mesela, binlerce kilometrenin tamamlanması gereken bir dayanıklılık hatta bir varoluş testi. Dağlık alanda tek başına günlük 200-300 km, 15-16 saat pedal çevrilen bir bisiklet yarışı... Game Changers belgeselinden de gördük, bitkisel beslenen ve derece yapan sporcular var; Türkiye'den de... Bizimki si üst düzey bir güç gerektiren bir aktivite değildi.

Bu sözler aşağıdaki soruların hangisine karşılık söylenmiş olabilir?

- A) Hayvansal gıdalla beslenmeyi bırakanlar için soruyorum: Normale göre çok uzun süren bu yarışta bünyenizi ne tür besinlerle desteklediniz?
- B) Tamamen bitkisel ürünlerle beslenenler için soruyorum: Ankara ile İstanbul arasında gidip gelmeden daha fazla olan bu etapta dayanışma içinde miydiniz?
- C) Vegan beslenme konusunda soru işaretleri olanlar için soruyorum: 1.400 km bisiklet sürdüğünüz bu yarışta performansla ilgili güçlük çektiniz mi?
- D) Öğününde bitkisel gıdalar dışında başka bir şey yemeyenler için soruyorum: Uzun denebilecek bu parkurda öğün atlayan sporcu var mıydı?
- E) Hayvansal gıdaları uzun süredir diyetinden çıkaranlar için soruyorum: Günlerce süren bu bisiklet müsabakasında formunuzu korumak için ne yiyip içtiniz?
8. (I) Göktaşlarının yarattığı etkiler, geçmişte dünyanın gelişimini ve canlıların yaşamını defalarca şekillendirmiştir. (II) Örneğin dinozor neslinin yok olmasına Kretase Dönemi'nin sonundaki bir büyük çarpışmanın neden olduğu düşünülmektedir. (III) Mars üzerinde 300.000'den fazla göktaşı darbesiyle karşılaşılırken yüzünde sadece 188 krater bulunmaktadır ve bunlardan 60'ı tortul kayaçların altında gömülmüştür. (IV) Gerçek şu ki uzaktan algılama teknolojisindeki gelişmeler krater keşiflerinde beklenen büyük etkiyi yaratamadı. (V) Hâlâ yılda ortalama bir ya da iki krater tespit edilebilmektedir, onlar da çoğunlukla aşınmış hâledirler.

Bu parçada numaralanmış cümlelerin hangisinden sonra "Şekillendirme olayı tamam ama burada cevaplanması gereken soru, bu küçük ve büyük boyutlardaki göktaşlarının bıraktığı kaç izin günümüze kadar ulaşmayı başarabildiğidir." cümlesi getirilebilir?

- A) I B) II C) III D) IV E) V

9. Dr. Deffenbacher, çok kızgın insanların öfkesinin altında yer alan düşüncenin "İşlerin benim belirlediğim şekilde olması gerekir." olduğunu söyler. Asabi insanlar, ahlaki olarak haklı olduklarını, planlarını engelleyen veya değiştiren şeylerin kendilerine hakaret olduğunu ve bu şekilde acı çekmemeleri gerektiğini hissetme eğilimindedir. Bu dürtüyü hissettiğinizde sokaklara, evlere ve ofislere tek başına hükmeden tanrı/tanrıça olduğunuzu gözünüzde canlandırabilirsiniz. Hayalî sahnelerinize ne kadar ayrıntılı bakarsanız tavrınızın ne kadar mantıksız olduğunu fark etme şansınız o kadar fazla olur. Ayrıca böylelikle, sınırlendiğiniz şeylerin gerçekte ne kadar önemsiz olduğunu da fark edeceksiniz.

Bu sözleri söyleyen bir yazardan aşağıdakilerin hangisini yapması beklenebilir?

- A) Üzüntülü olduğunda yaşamında kendisine her şeyin, tüm karıncaların, bulutların, kitapların, binaların, kuşların hatta çiçeklerin üzüntü verdiğini düşünerek buradan daha üzüntülü bir aşamaya ulaşması
- B) Kendine güveni azaldığında elinden hiçbir iş gelmediği, lokmasını çiğneyemediği, adım atamadığı, elbisesini giyinemediği, suyunu içemediği fikrinin bir an için gerçek olduğunu farz ederek kendine güvensizliğini artırması
- C) Karamsarlığa kapıldığında kendisine karamsarlık vermeyen hiçbir şeyin kalmadığını, sevdiği yemeğin, paranın, kedisinin dahi karamsarlık verdiğini gözünde canlandırarak bu yaklaşımın gerçek dostlarını bulmada yardımcı olduğunu fark etmesi
- D) Olumsuzlukların üzerine üzerine geldiğini düşündüğünde kendisine her şeyin olumsuz yaklaştığını, aldığı iltifatın olumsuzluğunu ve başarılarının olumsuz olduğunu hayal etmesiyle baştaki durumun hatalı bir bakış açısından kaynaklandığı sonucuna varması
- E) Çaresizlik hissettiğinde en küçük bir şey için dağınık masasını toplamaya çare kalmadığını, önüne hazır gelse de yemeği yemenin çaresi olmadığını gözünde canlandırmasıyla başladığı bu yorumlama davranışında ileri giderek karamsarlığı tüm yaşamına yayması

10. Özgül fobiler; hayvanlar, yükseklik, fırtına, rüzgâr, karanlık, kapalı ve dar yerler, uçak, yüzme, diş hekimi ya da kan görme gibi özgül durumlar üzerinde odaklanmıştır. Özgül fobili bireyler, fobik uyaran olarak tanımlanmış bir durum ya da nesne ile karşılaşınca aşırı korku yaşarlar. Doğa-çevre tipi özgül fobiler içinde sayılan brontofobi, kelime kökeni olarak eski Yunanca bronto (gök gürültüsü) ve fobi (korku) kelimelerinden gelmektedir. Gök gürültüsü, yıldırım ve şimşek gibi atmosferik olaylardan aşırı korkma durumu sıklıkla görülür. Diğer pek çok özgül fobide olduğu gibi kişinin geçmişte fobiyle ilişkili, fobiyi tetikleyen travmatik yaşam olaylarıyla ilişkisi sıktır. Hikâyelerde bu travmatik yaşam olayları dışında üstünde uzlaşmış bir yapısal neden yoktur.

Bu parçadan hareketle brontofobi sahipleriyle ilgili olarak aşağıdaki yargılardan hangisine varılamaz?

- A) Yaşadıkları bir olayın sonunda doğa olayları ile ilgili bir korku geliştirmişlerdir.
- B) Sahip oldukları fobinin türü, uzmanlarca özgül fobiler başlığı altında incelenir.
- C) Fobileri; erken yaşlarda yaşanmış, kalıcı bedensel hasar bırakan bir olaydan kaynaklanır.
- D) Çoğu kimsenin korkmadığı doğa olaylarından başkalarından farklı olarak ürkerler.
- E) Bazı doğa olaylarında korkularını harekete geçiren en az bir hatıraları bulunmaktadır.

11. (I) Oldukça geniş kapsamlı bir kavram olan arketip, bilinçaltını tetikleyen faktörlerin geçmiş kuşaklarla olan bağlantısını gözler önüne seren bir kavramdır. (II) Söyleyiş olarak “kök örnek” anlamına gelirken edebî eserlerde tekrarlanan imge, sembol, model veya evrensel deneyimi tanımlar. (III) Çok geniş anlamların tek bir motife yüklenmesinin kuşatıcı bir kültürel aktarım sağlamayabileceğini belirtmek çok önemlidir. (IV) Arketipler; macera, semavi yükseliş gibi motifleri, tanınmış karakter tiplerini, elma veya yılan gibi sembolleri veya çarpmıha gerilme gibi imgeleleri içerebilir. (V) Başta Platon olmak üzere birçok düşünür ve filozofa göre hem bireylerin hem de toplumların arketipi vardır ve bireysel davranışlarda olsun kolektif hareketlerde olsun arketipin payı büyüktür.

Bu parçada numaralanmış cümlelerin hangisi düşüncenin akışını bozmaktadır?

- A) I
- B) II
- C) III
- D) IV
- E) V

12. Kimi sözcüklerin yaşamımızdan çıkması çok üzücü. “Melal” sözcüğü mesela... Uzaktan tanıdığım bir dostun ölümü gibi gelir bana bu sözcüğün kaybı. Hani *O Belde* şiirinde Ahmet Haşim, “Melali anlamayan nesle aşına değiliz.” diyordu ya; kastettiği, yaşadığı dönemdeki gençliğin duyarsızlığıydı. Melal denen duyguyu yeterince hissetmiyor olmakla suçluyordu gençleri. Oysa bugün melali hissetmek veya hissetmemek bir yana, bu sözcüğün anlamını bilen hatta yaşamının herhangi bir anında bu sözcüğü duyan kimse kalmadı. *Resimli Türkçe Kamus*'ta Raif Necdet Kestelli, bu sözcüğün anlamını “usanma, bıkmaya, sıkılma ve yeis” diye vermiş. Oysa *Türkçe Sözlük*, “üzüntü, hüznün, keder” diyor “melal” için. Sanırım Haşim'in anladığı, bunların hiçbiri değil; daha ince, daha hafif, iç sızısı gibi, bir an duyulan, çabucak kaybolan bir duygu. Şu şarkıdaki gibi bir şey: “Baharda bu yıl bir melal var, hüznün gibi...” Bir sözcüğün hayatımızdan çıkmasına olduğu kadar bir duyguyu kaybettiğimize de yanıyorum.

Bu parçanın yazarının aşağıdakilerden hangisini yapması beklenemez?

- A) Ruh inceliği sağlayan küçük duyguların yitimine üzülmeye
- B) Dil öğeleriyle ilgili çıkarsamalarında nesnellığı ölçüt alması
- C) Görüşü genel geçer kaynaklarla örtüşmesine de düşüncesini açıklaması
- D) Bilgi kaynaklarını karşılaştırarak bireysel bir sonuca varması
- E) Bazı sözcüklerin kullanımdan düşmesini esefle karşılaması

13. Sıcak Ölüdeniz'den sonra pansiyonumuzun bulunduğu serin Faralya köyüne geçtik. Köy, Ölüdeniz'e yaklaşık on dakika mesafede. Yol stabilize. Babadağ silsilesinin denize dik yamaçlarında açılmış. Ölüdeniz'den deniz seviyesinde başlayarak yükselen bir yol. Bazı yerleri bir tarafı dağ, bir tarafı derin uçurum denilen cinsten. Ne kadar tehlikeli ve korkutucu ise o kadar da muhteşem manzaralı. Bu güzel manzaraları seyretmek için yol kenarında mola veriyoruz.

Bu parçanın anlatımında aşağıdakilerden hangisi yoktur?

- A) Öyküleme
- B) Betimleme
- C) Açıklama
- D) Karşılaştırma
- E) Örnekleme

14. Hayvanlar eskiden edebiyatın hatta en eski edebiyatın içindeydiler, çok uzakta değildiler: Aisopos hikâyecikleriyle insanlık durumlarına ilişkin metaforlar için zengin bir kaynak sundular. Ama Batı dünyası, sözgelimi Çin uygarlığından veya Hindulardan farklı olarak insanlarla hayvanlar arasındaki ilişkiyi dostluk ile ahlaki kayıtsızlık arasında uzanan bir yelpaze üzerine dağıttı. En üst düzeyde hayvani tema; Mezopotamya'dan beri gelişen, Yahudilikte ve Hıristiyanlıkta ön plana çıkan bir çoban ile sürü teması oldu. Çift tırnaklı olmak, yarık dudaklı olmamak gibi bazı ölçütlerle dayanılarak hangi hayvanın iyi, hangilerinin kötü olduğu tayin edildi. Ama her durumda, bitkilere ve hayvanlara muamele, uygarlıklar düzleminden bakıldığında insanlar arasındaki ilişkilerin de ölçütüdür.

Bu parçada aşağıdaki sorulardan hangisinin cevabı yoktur?

- A) Batı ile Doğu medeniyetlerinin hayvanlara bakışlarında fark var mıydı?
 B) İlk edebiyat ürünlerinde hayvanlara yer veriliyor muydu?
 C) Ortadoğu'daki en geniş ve etkili hayvan-insan metaforu hangisiydi?
 D) Aisopos hikâyelerinde hayvanların konumu olumsuz muydu?
 E) Kültürlerin hayvan ve insana bakışı arasında bir paralellik var mıdır?
15. I. Fakat uzayın insana yaptıkları, bu herkes tarafından bilinen etkiyle sınırlı değil.
 II. Kasların ve iç organların yer çekimsiz ortamdan olumsuz etkilenmesi akla ilk gelen durum.
 III. Uzayda bir yıl geçiren astronot Scott Kelly'nin uzun dönemde gördüğü etkiler bu yolla takip ediliyor.
 IV. Yapılan deneyler ve uzay koşullarıyla ilgili bilinen gerçekler, insanoğlu için uzayda uzun süreli yaşamın pek sağlıklı sonuçlar doğurmadığını kesin olarak ortaya koyuyor.
 V. Bu yüzden uzun süre uzayda kalacak astronotların çok disiplinli ve ağır egzersiz programlarının yanında bünyelerinden türlü türlü veri de alınıyor.

Yukarıdaki numaralanmış cümleler anlamlı bir bütün oluşturacak biçimde sıralandığında hangisi baştan üçüncü olur?

- A) I B) II C) III D) IV E) V

16. **Muhabir:**

(I) ----

Sanatçı:

- Annem beni büyütme için Mimar Sinan Üniversitesindeki öğretim üyeliğinden istifa ettikten sonra evin bir bölümünü atölye hâline getirdi. Üç yaşımdayken beni koca bir tuvalin başına geçirip elime fırçayı verdi. Evimize hep sanatçı dostlar gelirdi. Sohbetleri dinlerdim. On beş yaşımda şiir yazmaya başladım. Baudelaire ve Rilke'yi okuyordum. O sırada tiyatro temsillerine başladım. Küçük skeçler sahneliyorduk hafta sonları okulun yurdunda. Ücretsiz... Ve seyircileri öğrenci arkadaşlarım olan...

Muhabir:

(II) ----

Sanatçı:

- Türkiye'de hâlen bu şekilde bakirliğini koruyan başka bir kasaba yoktur herhâlde. Denizi tertemiz, bir sürü koy, yürüyüş yolları, her zaman esen rüzgârı, iklimi bu denli yaşamaya uygun bir yer az bulunur. Benim nedenlerim bunlar. Sanatçılara değinecek olursam sanırım rahatça üretmek için tercih ediyorlar. Dışardan nasıl görünüyor bilmiyorum ama sanat paylaşımı açısından herkes yüksek doyum yaşıyor üretimlerinde.

Bu diyalogda boş bırakılan yerlere aşağıdakilerden hangisi sırasıyla getirilmelidir?

- A) I. Sanatsal açıdan çok yönlü yapınızı hazırlayan etmenler nelerdir?
 II. Buranın nüfusunun gittikçe artmasının temel nedeni sizce nedir?
 B) I. Her türlü sanat uğraşına yönelik ilginizi neye borçlusunuz?
 II. Datça orta gelir seviyesine sahip kişilerce tercih ediliyor mu?
 C) I. Her sanat dalıyla ilgili olma özelliğiniz nereden kaynaklanıyor?
 II. Datça'daki yerli turizmin gelişmesinde sizce neler etkili?
 D) I. Sanata çok yönlü yakınlığınızın kökenini nerede buluyorsunuz?
 II. Sizin ve birçok sanatçının Datça'ya yerleşmesinde etkili olan neydi?
 E) I. Sanata bakış açınızın tek tip olmamasının sebebi nedir?
 II. Sanatçıların verimlilikleri ile yaşları arasında bağıntı var mıdır?

17. Sakız çiğnemek dünyanın en eski alışkanlıklarından biri. Birçok kültürde ve kendi kültürümüzde farklı ağaçların reçineleri sağlık amaçlı hep kullanılmış. Hatırlıyorum da çocukluğumuzda jelatine sarılmış o cicili bicili sakızları alamadığımız dönemlerde biz de evimizin önünde bulunan çamlardan çam sakızlarını toplar, güzelce çiğnerdik. Bir süre sonra ağzımızda taş gibi olurdu. Nefesimizi açan o çam reçinesinin tadı hoşumuza giderdi. Akma sakızı derlerdi bizim yörede, genellikle annelerimiz toplardı. Sağlık açısından çok da faydasını bilmezdik aslında.

Bu parçanın anlatımıyla ilgili aşağıdakilerden hangisi söylenmez?

- A) Öznellik söz konusudur.
- B) Karşılaştırmadan yararlanılmıştır.
- C) Bir duyunun ayrıntılarıyla yetinilmiştir.
- D) Birinci kişili anlatım kullanılmıştır.
- E) Benzetme yapılmıştır.

18. Bitkilerin bilinçlerinin ve hislerinin olmadığı ile ilgili yaygın bir ön kabul var. Ancak Batı Avustralya Üniversitesinden bir grup araştırmacı, yaprak üzerine düşen su damlacıklarının bitkinin içinde karmaşık tepkilere neden olduğunu keşfetti. Bitki dürtüldüğünde de benzer bir durum olduğunu belirten ekip, bitkilerin büyük olasılıkla kendilerine ne olduğuna ilişkin yüksek bir farkındalıkları olduğunu belirtiyor. İşte bu da başta belirttiğimiz ön yargıyı boşa düşürüyor.

Bu parçada aşağıdakilerden hangisi ağır basmaktadır?

- A) Tanık gösterme
- B) Örneklem
- C) Tanımlama
- D) Tartışma
- E) Karşılaştırma

19. (I) Bilgi teorisinin sahibi olan Claude Elwood Shannon, aslen bir elektronikçiydi ve yüksek lisans tezinde elektromanyetik rölelerin Boole cebiri kullanılarak basitleştirebileceğini gösterdi. (II) Shannon'ın devreleri basitleştirmesi sayesinde birbirinden farklı iletişim biçimleri olarak görülen telgraf, telefon, radyo ve televizyon; tek bir çerçevede birleşti. (III) Aynı zamanda günümüzde kullanılan dijital bilgisayarların yapı taşı olan elektrik anahtarlarının bilgi işlemede ve depolamada kullanılmasının temeli ni attı. (IV) Shannon'ın, iletişimin anahtarının belirsizlik olduğu savı, iletişim problemini fizikselde soyuta kaydırıldı ve Shannon'ın belirsizliği olasılık kullanarak modellenmesine izin verdi. (V) Bu belirsizlik ve olasılık çerçevesi göz önüne alındığında Shannon çığır açan makalesinde iletişimin temel sınırını sistematik olarak belirlemek için yola çıktı. (VI) Belirsizliğin temel birimi olarak kullanılan "bit" sadece 0 ya da 1 değerini alsa da yeterli sayıda bit kullanılarak her türlü sayı, ses, görüntü oluşturmak ve işlemek mümkündür.

Bu parça iki paragrafa ayrılmak istense ikinci paragraf numaralanmış cümlelerin hangisiyle başlar?

- A) II
- B) III
- C) IV
- D) V
- E) VI

- Bu testte ÖSYM'nin olmazsa olmaz olarak gördüğü, her sınavda mutlaka sorduğu soru tiplerine yer verilmiştir.
- Bu testi çözerken süre tutmamanızı, sadece soruları anlayarak çözenizi salık veririz.

1. (I) Evrimsel algoritmalar olarak da bilinen genetik algoritmalar, canlılar arasındaki gen değişimine benzer bir mekanizmayla çalışır. (II) Tıpkı canlılar arasındaki gen değiş tokuşu gibi olan bu çalışmada yarısını bir algorithmadan diğer yarısını başka bir algorithmadan alan yeni algoritmalar oluşur. (III) Bu işlem milyarlarca defa tekrarlandığında zayıf çözümlerin elendiği, güçlülerin kaldığı bir tablo ortaya çıkar. (IV) İşlem, istenilen başarı düzeyi yakalandığında ya da maksimum deneme sayısına ulaşıldığında sonlanır. (V) Genetik algorithmada özellikle karmaşık problemlerin çözümü çok zaman alabilir. (VI) Örneğin bir otomobil motoru üretmek çok karmaşık ve zaman alıcı bir iş olduğu için bu üretimi genetik algorithmayla yapmaya çalışmak önerilmez.

Bu parça iki paragrafa ayrılmak istense ikinci paragraf numaralanmış cümlelerin hangisiyle başlar?

- A) II   B) III   C) IV   D) V   E) VI

2. Bilişim ve iletişim teknolojisinin oluşturduğu, adına siber dünya dediğimiz dünyada mesafeler kalkmış, ülkeler arasında var olan sınırlar yok olmuş, bugünkü dünyadan farklı bir dünya meydana gelmiştir. Bu dünya çok yenidir ve milyonlarca yıla ihtiyaç duymadan son derece kısa bir zamanda oluşmuştur. Bu dünyanın bir üyesi olmak ve burada yaşamak için bir bilgisayar ve modeme sahip olmak yeterlidir. Günümüzde yoğun miktarda veri akışı ve gerçek hayat üzerinde çok daha fazla baskın konuma ulaşan bir siber dünya vardır. Bundan dolayı teknoloji, bizleri gittikçe kendine bağlamaktadır. Siber dünyanın günlük hayatımızı gittikçe kolaylaştırması ve bizleri oyalamasıyla siber dünyada gerçek hayattan daha fazla zaman harcamamız bu durumda başat rol oynamaktadır.

Bu parçadan hareketle aşağıdakilerden hangisi söylenebilir?

- A) Siber dünyanın sağladığı avantajlar, uygulamı bilimine olan bağımlılığı artırmaktadır.
- B) Bilişim ve iletişim teknolojisi, insan yaşamını bir bütün olarak etkilemektedir.
- C) İnsan yaşamını kuşatan teknolojinin istikrarlı bir şekilde ilerlemesi doğal görülmelidir.
- D) Siber dünya, iletişimin önündeki engelleri kaldırarak insanları birbirine yakınlaştırmıştır.
- E) Gerçek hayattan uzaklaşan insan, sanal bir dünyanın güdümüne girmiştir.

3. (I) Biyolojik çeşitliliğin, dünyanın yaşam-destek sistemi olduğu düşünülürse gerektiği şekilde korunması ve sunduğu kaynaklardan sürdürülebilir bir şekilde yararlanabilmesi için daha iyi anlaşılması gerekliliği ortadadır. (II) Bu bağlamda ulusal biyolojik çeşitliliğimizin niceliksel ve niteliksel olarak ortaya konmasının ilk adımı, sistematik bir ulusal envanter sisteminin kurulması ve çalışmaların yapılmasıdır. (III) Biyolojik çeşitlilik; yaşayan organizmaların, ekolojik ortamların ve o ortamların desteklediği ekolojik süreçlerin çeşitliliğidir. (IV) Buna yönelik olarak ekosistemler ve ekolojik süreçleri temel alan bir envanter sistemi tanımlama çalışması gerçekleştirilmiştir. (V) Ancak temel boşlukların belirlenmesinin ardından bir envanter sistemi kurulmasına yönelik çalışma, istenen ölçüde sağlanamamıştır.

Bu parçadaki numaralanmış cümlelerden hangisi düşüncenin akışını bozmaktadır?

- A) I   B) II   C) III   D) IV   E) V

4. Kişilik kuramları, iki temel kavrama dayanır. Bunlardan ilki, yaşantılara anlam veren duygular; ikincisi ise yaşantıların saklandığı ve geri getirildiği bellek yapısı yani otobiyografik bellektir. Otobiyografik bellek, psikolojide "hatırlama efekti" olarak adlandırılan daha eski anıların geri dönüşü durumuyla ilgilidir. Bu iki kavramın insanı açıklamada hem uzunlamasına hem de kesitsel işlevleri olduğu söylenebilir. Duygular ile otobiyografik belleği ele alan ve klinik sonuçları olan kuramların bir bütünlük göstermediği görülmektedir. Bellek kuramlarının genellikle bilişsel ve semantik yapılar ağırlık verdiği, duyguları ihmal ettiği; duygular ile ilgili kuramların ise genellikle belleği ve belleğin örgütlenmesini ihmal ettiği gözlenmektedir. Bu iki kavrama aynı çerçevede içinde yer veren kuramların sayısı oldukça azdır.

Bu parçadan hareketle aşağıdakilerden hangisine ulaşılamaz?

- A) Duygularla ve otobiyografik bellekle ilgili teorilerde farklı sonuçlara ulaşılmıştır.
- B) Bellek teorileri, anlam bilimi ve zekânın işleyişiyle ilgili alanlarda yoğunlaşmaktadır.
- C) Yaşantılara anlam veren duygularla yaşantıların saklandığı belleğin odağını insan oluşturur.
- D) Kişilik kuramları, hisler ile yaşantıların saklandığı bellek üzerine temellendirilmiştir.
- E) Duyguların ve otobiyografik belleğin bir arada değerlendirildiği teorilerin sayısı sınırlıdır.

5. ----. Sanatçı, Dostoyevski'nin *Suç ve Ceza'sını* Kafka'nın *Dönüşüm'üyle*, Kafka'nın *Babaya Mektup'unu* Oğuz Atay'ın *Babama Mektup'uyla*, Tanpınar'ın günlüklerini Dostoyevski'nin *Yeraltından Notları'yla* birlikte ele alan, ikili perspektife sahip okumalar yapıyor. Böyle yaparak oluşturduğu denemelerinde çoğunlukla o yazarların roman ve hikâyelerinin yanı sıra günlük ve mektuplarından faydalanıyor.

Bu parçanın başına düşüncenin akışına göre aşağıdakilerden hangisi getirilmelidir?

- A) Kitap, yazarları birbirinin ışığında okuyan denemelerden oluşuyor
B) Kitap, yazarların bilinmeyen yönlerini farklı bir okumayla ortaya koyuyor
C) Kitap, yazarların özel yaşamlarını karşılaştırma yaparak anlatıyor
D) Kitap, bir yazarla başka bir yazarın eserlerindeki üsluba yoğunlaşıyor
E) Kitap, metot olarak karşılaştırmalı incelemeye dayalı bir özellik gösteriyor

6. (I) Yeryüzünün belirli ve dar bir bölgesinde yayımlı olan endemik bitkiler, paleoendemikler ve neoendemikler olmak üzere iki çeşittir. (II) Paleoendemikler, jeolojik devirlerde geniş yayılım göstermiş ve bir değişime uğramadan gelmiş ancak günümüzde yayılış alanları oldukça daralmış olan bitkilerdir. (III) Kuzey Amerika'da yetişen Sequoia türleri, Muğla çevresinde bulunan Liquidambar orientalis (sığla ağacı) paleoendemiklere örnek olarak gösterilebilir. (IV) Neoendemikler ise değişime uğramış kökeni eskilere dayanmayan yeni oluşan endemik bitkilerdir. (V) Ülkemizde antik kentleri ile de tanınan İzmir'in yerleşim alanlarında ve antik kentlerinin içinde birçok değerli endemik bitki bulunmaktadır.

Bu parçada numaralanmış cümlelerle ilgili olarak aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

- A) I. cümlede belirli bir özelliği bulunan bitki türünün sınıflandırılması yapılmıştır.
B) II. cümlede bir bitki türünün geçmişiyle bugünü arasında ilişki kurulmuştur.
C) III. cümlede paleoendemiklerin örnek olma ve yayılma nedeni üzerinde durulmuştur.
D) IV. cümlede varyasyona uğramış, üzerinden çok zaman geçmeyen bitkiden söz edilmiştir.
E) V. cümlede endemik bitkinin Türkiye'nin hangi bölgesinde yer aldığı açıklanmıştır.

7. Tekinsiz vadi, temelde (esas olarak) bir robotun gerçek bir insan kadar olmasa bile insana benzer niteliklerde (özdeş özelliklerde) görünmesi ve bir insan gibi davranması karşısında yaşadığımız ani şaşırma, ürkme, tiksinti, nefret tarzı, negatif reaksiyonları (olumsuz tepkileri) açıklamaya çalışan bir varsayımın adıdır. Bu varsayıma ilk kez Japon robotik profesörü Masahiro Mori'nin bir makalesinde verilmiştir (değinilmiştir). İnsan-robot ilişkilerinin (yakınlaşmasının) psikolojik yönlerini anlatan makalede oldukça ilginç araştırmalardan söz ediliyor.

Bu parçada numaralanmış sözlerden hangisinin anlamı parantez ( ) içinde verilenle uyuşmamaktadır?

- A) I   B) II   C) III   D) IV   E) V

8. Araştırmacılar; yapay zekânın gelecek on yıl içinde insanları geçeceğini, izleyen yıllarda perakende sektöründe çalışma, çok satan kitap yazarlığı ve cerrahlık gibi alanlarda insanlara üstünlük sağlayacağını düşünmektedir. Ayrıca araştırmacılar, yapay zekânın yüzde elli olasılıkla kırk beş yıl içinde tüm iş kollarında insanlara üstünlük sağlayacağına, 120 yıl içinde de tüm iş gücünün yapay zekâ ile ikame edileceğine inanmaktadır. Yapay zekâ, şimdiden inanılmaz boyutlara ulaşmış durumda. İnsansı tepkiler verebilen ve insana benzer kabiliyetler sergileyebilen robotlar, şimdiden pek çok alanda başarı göstermeye başlamıştır.

Bu parçada asıl anlatılmak istenen aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Araştırmacılar, bilimsel gelişmelerin insanlığın sonunu getireceğinden endişe etmektedir.
B) Yapay zekânın her alanda aşamalı olarak insan yaşamını kolaylaştırması geleceğin konusudur.
C) Yapay zekânın insanların iş gücünü bütünüyle yüklenbilmesi için zamana ihtiyaç vardır.
D) Bilim insanları, gelecekte insanların çok rahat bir yaşam süreceğini tahmin etmektedir.
E) Yapay zekânın gelecekte aşamalı olarak insan iş gücünün tamamını devralacağı öngörülmektedir.

- ◉ Bu testte ÖSYM'nin son yıllarda sorduğu farklı soru tiplerine yer verilmiştir.
- ◉ Bu testi çözerken süre tutmamanızı, sadece soruları anlayarak çözenizi salık veririz.

1. Bilim insanları tarafından yürütülen çalışmalar sırasında iki sohbet robotunun birbirleriyle yalnızca kendilerinin anlayabileceği şekilde konuşmaya başladıkları gözlemlenmiştir. Robotlar, kendi aralarında pazarlık etmenin yollarını bulmaları ve takas yapmaları yönünde eğitilmiş ancak bunu yapmaları için özellikle anlaşılabilir İngilizce kullanmaları yönünde eğitilmemişti. Bu durum, robotlara İngilizcede çeşitli değişiklikler yaparak bize anlamsız gelen ama onlar için anlaşılır olan bir dil geliştirmeleri için fırsat vermiştir. Robotlar, bu şekilde kendi aralarında iletişimi sağlamıştır.

Bu parçadaki altı çizili ifadeyle

- Robotların kendilerine özgü bir dil bulması,
- Çalışmaların kontrolden çıkması,
- Dil eğitiminin eksik bırakılması

durumlarından hangilerine gönderme yapılmamıştır?

- A) Yalnız I   B) Yalnız II   C) Yalnız III
D) I ve II   E) II ve III

2. • Uzmanlar, alzaymır hastalarının beyin dokusunda görülen yüksek miktardaki alüminyumdan dolayı alzaymır ve alüminyum arasında bir bağlantı olabileceğini düşünüyor. Ayrıca artan alüminyum miktarı, vücudumuz için çok gerekli olan kalsiyum, demir, fosfor, magnezyum gibi minerallerin emilimini de azaltıyor.

• Alüminyum kaplarda hazırlanan yemeklerin tüketenlerde başta alzaymır hastalığı olmak üzere anemi, kemik erimesi, zekâ geriliği hatta kansere bile neden olabileceği araştırmalar sonucu tespit edilmiş durumda. Alüminyumun sürekli alınmasıyla beyin hücrelerinde meydana gelen birikim alzaymıra ek olarak başka ciddi beyin rahatsızlıklarına yol açabiliyor.

Bu iki parçayla ilgili olarak aşağıdakilerden hangisi söylenebilir?

- A) Farklı anlayışların aslında birbirini desteklediğini göstermektedir.
- B) İki farklı konuya ilişkin ortak bir görüş olduğunu vurgulamaktadır.
- C) Aynı olguyu farklı yönleriyle değerlendirip ele almaktadır.
- D) Aynı görüşü pekiştirmeye yönelik farklı örnekler sunmaktadır.
- E) Farklı biçimler kullansalar da konuyu benzer nedenlerle açıklamaktadır.

3. I. Sinir sisteminin, kasların çalışabilmesi ve bağışıklığın devam etmesinde önemli görevleri bulunan D vitamini, kemiklerin gelişiminde ana yapı taşlarından birisidir.

II. Kalsiyumun emilebilmesi için gerekli olan vitaminin vücuttaki seviyesi çok düştüğü zaman kemikler ince, kırılabilir ve ya kusurlu hâle gelir.

Yukarıda verilen II numaralı cümleyle ilgili olarak aşağıdakilerden hangisi söylenebilir?

- A) I. cümlede ifade edilen konuyla örtüşmeyen çelişkili bir durumdan söz edilmektedir.
- B) I. cümlede anlatılan durumun eksikliğinin neden olduğu bir olumsuzluk belirtilmektedir.
- C) I. cümledeki saptamanın, çocukları neden daha çok etkilediği açıklanmaktadır.
- D) I. cümlede belirtilen durumun her bireyde gerçekleşmediği örneklenmektedir.
- E) I. cümlede değinilen düşüncenin bilimsel sonuçlarının olumsuzluğu kanıtlanmaktadır.

4. Birbiri ardınca yaptığı bestelerle müzik dünyasında ses getirmiş, şarkıları hem müzik otoritelerinin hem de müzikseverlerin büyük beğenisini kazanmıştı. İlk müzik albümüyle ilk sanat ödülünü alarak yeni bir başarıya imza atmıştı. Herkes ondan yeni şarkılar beklerken sanatçı birdenbire ortadan kaybolmuş, uzun bir süre kendisinden haber alınamamıştı. Merak edenlere bu durumu münzevilik olarak açıklamış, yepyeni bir albümle çok yakında sevenleriyle buluşacağını da eklemişti.

Bu parçadaki altı çizili sözü anlamca karşılayabilecek bir kullanım aşağıdakilerin hangisinde vardır?

- A) İyimser bir yaklaşım taşımadığından bunu sürdürmek ve yeni bir başlangıç yapmak için yalnız yaşamayı seçti.
- B) Kendisine gösterilen bu aşırı ilgiyi hazmedemedi, kendini toparlamak için tatile çıktı.
- C) Yaşadığı kentin karmaşasından sıkılıp kendini dinlemek için ıssız bir ormanda kabuğuna çekildi.
- D) Arada bir ortadan kaybolmayı alışkanlık hâline getirdiğinden, okurlarıyla iletişimde sorun yaşıyor.
- E) Yeni besteler üretmek için bazen bir adım ileri gitmek yerine iki adım geri atmak daha doğrudur.

5. Sunucu:

(I) ----

Yönetmen:

– İlk iki filmim iyi de kötü de olsa sonuçta aynı şeyle ilgiliydi. Romanı beyaz perdeye uyarlama kararı, türe duyduğum bir yakınlıktan değil. Yazarın, bana yakın gelen bir sorunu, insanın kendi kaderinin sınırları içinde karşılaştığı engelleri aşmasını anlatması dikkatimi çekti.

Sunucu:

(II) ----

Yönetmen:

– Bilim kurgu alanında çalışmak büyük bir incelik ve samimiyet gerektirir, özellikle de perspektif sorunundan söz ediyorsanız. Bilim kurgu uyarlamaları benim için ikincil bir mesele. Önceliğim, uyarlamanın iletisini okura ulaştırmayı başarmak.

Bu diyalogda boş bırakılan yerlere aşağıdakilerden hangisi sırasıyla getirilmelidir?

- A) I. Önceki filmlerinizden vazgeçip *Solaris*'i uyarlamaya yönelmeniz sinema dünyasında nasıl karşılandı?
II. Filminizde bilim kurgu türünün özelliklerine yer vermekle neyi amaçladınız?
- B) I. Uyarlamak istediğiniz *Solaris* romanına ilginiz ne zaman ve nasıl başladı, bunun yaşamınızdaki yeri nedir?
II. *Solaris*'in uyarlamasında filmdeki başkarakterin psikolojisi üzerinde durmanızın bir nedeni var mıdır?
- C) I. Bilim kurgu uyarlamasında zorlanmanızın sizin için ifade ettiği anlamı biraz açar mısınız?
II. *Solaris* romanını sinemaya aktarırken örnek aldığınız başka uyarlamalar oldu mu?
- D) I. Film uyarlamalarınızda bilim kurgu türünün sürekli önerilmesini neye bağlıyorsunuz?
II. Sizi ilgilendiren konuyu *Solaris* romanı üzerinden uyarlamak düşüncesi nasıl ortaya çıktı?
- E) I. Edebiyat dünyasında birçok yapıt olmasına rağmen neden özellikle bilim kurgu romanı *Solaris*'i seçtiniz?
II. Türe kayıtsız olduğunuzu vurgulasanız da sizi ilgilendiren konuyu bilim kurgu türünde uyarlamak istemez misiniz?

6. Friedrich Nietzsche, "Bütün genellemeler yanıltır." derken başına "bu da dâhil" ifadesini eklemeyi de ihmal etmez. Çünkü onun da bir genelleme olduğunun ve dolayısıyla onun da yanıltıcı olduğunun farkındadır. Nietzsche'nin bu sözle ---- istediği, hiçbir genellenenin ---- düşüncesidir.

Bu parçada boş bırakılan yerlere sırasıyla aşağıdakilerden hangisi getirilmelidir?

- A) vurgulamak - doğru olmadığı
B) yaygınlaştırmak - yadsınmadığı
C) aktarmak - gizlenemeyeceği
D) anlatmak - aykırı düşmediği
E) onaylamak - tutmayacağı

7. Bazen kurduğumuz cümlede kullandığımız Türkçe bir kelime, kastedilen anlamı yeterince yansıtmaz. Bu durumda köken bakımından yabancı olan bir kelimeyi kullanmak zorunda kalırız. Örnek olarak anmak fiilinden ad yapma eki "-ı" ile türetilmiş anı, yapıcı doğru olduğu gibi anlamca da hatıra kelimesine karşılık olarak gösterilmiştir. "Hatıralarını yazmış." yerine "Anılarını yazmış." örneğinde olduğu gibi bu iki cümle anlamca örtüşürken "Bu kolye annemden bana bir anıdır." cümlesinde "anı"dan çok "hatıra" cümleye daha uygun düşmektedir. Edebî bir ifade elde etmek amacıyla olanlar bu durumda hatıra kelimesini tercih eder. Aslında burada olduğu gibi hatıra kelimesinde saklı olan bir de yadigâr anlamı var. Hatıra, edebî tür olarak aynı zamanda bir terimdir. Ancak günümüzde yazılı anlatımlarda, gündelik yazılarda, halk dilinde, basında, televizyonda bu kelimenin kullanımına hiç dikkat edilmiyor; ağızlara sakız olması nedeniyle önemi ve anlamı kalmamış bir kavrama dönüşmüştür. Yerli yersiz kullanılarak bağlamından koparılmıştır.

Bu parçada altı çizili sözle anıyla ilgili olarak anlatılmak istenen aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Dilimizdeki yerini ve önemini koruyamadığı için eski popülerliğini yitirmiş bir terim olduğu
B) Önemli bir edebî terim olmaktan çıkıp gündelik anlamlar kazanmış işlevsel bir sözcüğe dönüştüğü
C) Zaman içinde farklı alanlarda da kullanıldığı için tanımlanmasının zorlaştığı
D) Yaygın olarak kullanılması nedeniyle asıl anlamını yitirdiği ve içinin giderek boşaltıldığı
E) Sosyal çevrelerdeki farklı kullanımları nedeniyle edebiyattaki tanımının da değiştiği

8. I. Yönetmen, oyunculuğu bireyi kavrama yeteneğine göre farklı pozisyonlara konumlandıran bir yöntem olarak değerlendirilmektedir.
- II. Oyunculukta liyakati temel alarak en yeteneklilerin en önemli rollerle ödüllendirilmesi gerektiğine inananlar bu görüşe destek vermişlerdir.

Bu iki cümlede ifade edilenlerin anlamca doğru bir biçimde birleştirilmiş hâli aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Oyunculukta liyakat temelinde en yeteneklilerin en önemli rollerle ödüllendirilmesi gerektiğini düşünen kişiler; yönetmenin, oyunculuğu bireyi kavrama yeteneğine göre farklı pozisyonlara konumlandıran bir yöntem olduğu düşüncesi ni desteklemişlerdir.
- B) Yönetmen, oyunculuğun tanımını yaparken, farklı pozisyonlara sahip olan kişilerin buna bağlı olarak farklı roller alması gerektiğini ve bunun da oyunculukta liyakatin gereği olduğunu savunmuştur.
- C) Rol seçiminde oyunculuğun belirleyici olması gerektiğini vurgulayan yönetmen ile oyunculukta liyakati esas alıp yeteneklilerin en önemli rollerle ödüllendirilmesi gerektiğini savunanların görüşleri örtüşmektedir.
- D) En yetenekli insanları en önemli rollere yönlendirmenin gerekli olduğunun ve bunun oyunculuk eğitimiyle sağlanacağını altını çizen yönetmen, bu konudaki tanımlarını oyunculukta liyakati savunanların görüşleriyle desteklemektedir.
- E) Oyunculukta liyakatin yani en yeteneklilerin en önemli rollerle sahip olmasının bir gerçeklik olduğunu belirten yönetmenin oyunculuk-pozisyon ilişkisine dayanan bu düşüncesi, geniş kitleler tarafından desteklenmiştir.

9. **Aşağıdaki parçalardan hangisi “Gerçek yazar; başka bir yazarın kullandığı, kendisine faydalı olabileceğini gördüğü bir tekniği ya da yöntemi ödünç almakta hiçbir sıkıntı görmez.” düşüncesine uzak düşmektedir?**

- A) Bilinç akışı yöntemi, “insandaki zihinsel süreçlerin kurgusal karakterlerle harmanlanması” olarak tanımlanmaktadır. Henry James’in *Bir Hanımefendinin Portresi* adlı romanında bilinç akışı tekniğinin izleri olduğu görülmektedir. Ancak “bilinç akışı” terimi ilk olarak May Sinclair tarafından Dorothy Richardson’un *Pilgrimage* eserine yaptığı eleştirileri esnasında kullanılmıştır.
- B) William James, *Psikolojinin İlkeleri* kitabında bilinç deneyimi tekniğini sürekli bir şey olarak tanımlar. İlk kez kendisinin denediği bilinç deneyimi tekniği için öznel yaşam adlandırması da yapar. Yani bilinç deneyimi yönteminin zincir gibi bir bağ olmadığını, bir nehrin akışı gibi süreklilik hâlinde olduğunu savunur.
- C) İç monolog yöntemi, 19. yüzyılın sonlarında Fransa’da modern psikolojinin edebî uygulamalara yansımaları olarak ortaya çıkmıştır. Leon Edel, *Modern Psikolojik Roman* kitabında iç monoloğu etkin bir anlatı türü olarak görür. Çağdaş Edouard Dujardin’dan gördüğü iç monolog tekniğini ondan daha iyi kullandığını iddia eder.
- D) Robert Humphrey, Melvin Freidman, Frederick Hoffmann ve daha birçok yazar; bilinç akışını iç monoloğu içeren bir teknik olarak görmüştür. *Tomcat Murr’un Hayatı ve Görüşleri* adlı eserinde Hoffmann, iç monoloğun karakteri tam bir konuşmaya dökemediğini söylese de bu teknikleri önceki yazarlardan daha etkili kullanır.
- E) Serbest dolaylı söylem tekniği; karakterlerin dolaysız duygu, düşünce ve söylemlerinin anlatıcının dolaysız söylemiyle birleşerek kendi bakış açısından anlatmasıyla sunulur. W. Woolf, *Bayan Dalloway*’indeki karakterlerini başka yazarların eserlerinde de olduğu gibi serbest dolaylı söylemlerle meydana getirir.

- ◉ Bu testte doğrudan "paragraf" başlığı altında ele alınmayan ancak ÖSYM'nin son yıllarda sorduğu anlam özeline-ki soru tiplerine yer verilmiştir.
- ◉ Bu testi çözerken süre tutmamanızı, sadece soruları anlayarak çözenizi salık veririz.

1. İnsan derisinde ---- beş milyon algılayıcı hücre var. Benzerliği sağlama adına doğal olmayan bir deriye bu kadar yüksek sayıda sensör yerleştirildiğinde bu sensörlerden gelen ---- işlenebilmesi için çok büyük bilgisayar sistemlerine ihtiyaç duyuluyor. Yeni araştırmada bilim insanları bu sorunun üstesinden gelebilmek için daha önce geliştirilen ---- deri sistemlerindeki farklı bir yöntem kullandı.

Bu parçada boş bırakılan yerlere aşağıdakilerden hangisi sırasıyla getirilmelidir?

- A) tam - problemlerin - gerçek
- B) tahminen - uyarıcıların - nitelikli
- C) yaklaşık - verilerin - yapay
- D) belki - sayıların - ilkel
- E) zannımca - bilgilerin - basit

2. Arı ve uçan böceklerden esinlenerek tasarlanan (zihinde planlanan) robotların en büyük sorunu, uçmak için ihtiyaç duydukları enerjinin sağlanması. Böcekler, kuvvetli kaslarında depolanan (toplanan) enerji sayesinde kanatlarını çırparak havada hareketleri için gerekli olan itiş gücünü elde ediyorlar. Robotlarda ise bu zorlu sürecin görece daha az verimli ve daha ağır olan harici (sonradan yapılan) pillerle başarılması gerekiyor. Araştırmacıların böceklerden esinlenerek (ilham alınarak) geliştirdikleri ve RoboBee adını verdikleri bu çok küçük ölçekli (boyutlu) robotlarla ilgili araştırmalar beraberinde yeni gelişmeleri de getiriyor.

Bu parçada numaralanmış sözcüklerden hangisinin anlamı parantez ( ) içinde verilenle uyuşmamaktadır?

- A) I
- B) II
- C) III
- D) IV
- E) V

3. İnternette aradığımız içeriğe ulaşmak için kullandığımız arama motorlarının başında gelen Google, aradığımız sözcüklerle en uyumlu olan içeriği bize sunmak için karmaşık yöntemler kullanıyor. Arama algoritması olarak adlandırılan bu yöntemler değişen şartlara göre sürekli güncelleniyor.

Bu parçada geçen "karmaşık yöntemler kullanmak" sözüyle anlatılmak istenen aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Güvenirliği artıran yollar takip etmek
- B) Kullanıcı haklarına uyararak hareket etmek
- C) Kullanılan bir yöntemi bir daha kullanmamak
- D) Zor gibi gözükten basit yöntemlere başvurmak
- E) Üstün teknolojisi olan metotlardan yararlanmak

4. Flash bellekler kısa bir süre içerisinde büyük bir gelişim göstererek insanların yanlarında taşıdığı günlük cihazlar arasında yerini aldı. Hiç şüphesiz bu gelişimin en büyük nedeni, kolay kullanım ve taşınabilirlik olmuştur. Flash bellekler, sadece taşınabilir USB depolama aygıtı olarak değil dijital kamera, cep telefonu, oyun konsolu gibi cihazlarda da kullanılmaktadır. Flash bellekler, standart hafıza aygıtı olarak bilinen hard disk mantığından çok farklı çalışır. Bu özellikleriyle katı hâlli depolama cihazı olarak anılırlar. Çünkü içlerinde herhangi bir hareketli mekanik parça barındırmazlar ve çalışma şekilleri tamamen elektroniklidir.

Bu parçadaki altı çizili ifadeyle

- I. Kameraya alınan bir kısa film saklanması işlevini sağlama-sı,
- II. Resim ve müzik dosyalarının depolanmasına olanak tanıması,
- III. Çekilen videolarda görüntü kalitesinin artırılması

özelliklerinden hangilerine gönderme yapılmamıştır?

- A) Yalnız I
- B) Yalnız II
- C) Yalnız III
- D) I ve II
- E) II ve III

5. Su bile yansıttığı şeyi kırılırsa eğer dünyanın en değişken, en gelişken nesnesi olan insan kafası, bir eser oluştururken bir bütünün nasıl paramparça etmez veya kendileştirmez!..

Bu görüşe sahip bir kişinin sanatsal üretim sürecinde aşağıdakilerden hangisinin varlığını ön plana çıkardığı söylenebilir?

- A) Öznellik
B) Merak
C) İhtiyaç
D) Özlülük
E) Yetenek

6. • Genç yaşlarda bir işitme problemi ortaya çıkan Beethoven, yıllar içinde hastalığı ilerleyince işitme duyusunu tümüyle kaybetmiştir.
• Beethoven'ın piyano çalma yeteneği gitgide körelse de Beethoven beste yapmaya devam etmiştir.

Bu iki cümlede ifade edilenlerin anlamca doğru bir biçimde birleştirilmiş hâli aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Beethoven'ın piyano çalma yeteneğinin gitgide körelmesi küçük yaşta yaşadığı işitme probleminden kaynaklandığı için sanatçı bu yeteneğini herhangi bir müzik aleti çalarak değil de ölümsüz besteler yaparak devam ettirmiştir.
B) Genç yaşlarda işitme problemi yaşayan Beethoven, zaman içerisinde hastalığının ilerlemesinden ve işitme duyusunu tamamen kaybetmesinden dolayı piyano çalma yeteneği körelse de beste yapmaya devam etmiştir.
C) Beethoven, genç yaşta bir hastalık geçirdiğinden dolayı olağanüstü yeteneklerini kullanmaktan mahrum olmuş ve beste yaparak müzik zevkini tatmin etmiştir.
D) Genç yaşlardaki Beethoven, duyma problemi yaşayınca müzik yeteneklerini istediği gibi kullanamamaya başlamış ve sonrasında da müzik kabiliyetini bütünüyle kaybederek derin bir sessizliğe bürünmüştür.
E) Genç yaşında işitme problemi yaşayan Beethoven, hastalığının ilerlemesinden ve işitme duyusunu kısmen kaybetmesinden dolayı piyano çalma yeteneği körelince beste yapmaya devam etmiştir.

7. “Yalnızlık; hiçbir ruhsal hastalıkla ilgili olmaksızın hangi dinden, hangi milletten olursa olsun her insanın yaşadığı ya da yaşayabileceği bir durumdur.” sözleriyle yalnızlık düşüncesiyle ilgili aşağıdakilerden hangisi vurgulanmak istenmiştir?

- A) Evrensellik
B) Biriciklik
C) Özgünlük
D) Sıra dışılık
E) Olasılık

8. Bazı insanlar gezmeyi, yeni yerler görmeyi, yeni kültürleri ya da yeni insanları tanımayı çok severler. Onlar için gezmek ya da seyahat etmek önemlidir ve hayatlarında buna yer verirler. Boş vakitleri olduğunda farklı bir şehre ya da ülkeye gitmek için bavullarını hazırlarlar. Aslında çoğu kez bavula bile ihtiyaçları yoktur, bir sırt çantası yeterlidir kalkıp gidebilmek için. Hatta bazıları bu-nun için plan bile yapmaz, sadece gitmek isterler ve bir otobüse atlayıp giderler. Bu insanların sayısı az çünkü genelde insanlar gezmeyi ve eğlenmeyi çok sevmelerine rağmen hep bildikleri yere gitmeyi tercih eder. Akşam yemek yemek için yine hep gittikleri restorana giderler. Bir kahve içmek için bile hep aynı yer tercih edilir. Yazın tatile çıktıklarında akıllarına ilk gelen herhangi bir deniz kenarındaki tatil yerleridir. Belki bu bir alışkanlığa dönüştüğü için belki de gittikleri bu yerler onları hep mutlu edebildiği için devamlı gittikleri yerlere gitmeyi isterler. Ama benim özendiğim insanlar, bu tarz insanlar değil. O insanlar daha azınlıkta. Onları farklı kılasa iclerindeki keşif duygusu.

Bu parçadaki altı çizili sözlerle anlatılmak istenenler arasında aşağıdakilerden hangisi yoktur?

- A) Alışkanlıkları devam ettirme
B) Pratik bir tutum sergileme
C) An'ı yaşama isteği
D) Yeni bir şey öğrenme düşüncesi
E) Sorumluluk bilincine sıkı sıkıya bağlılık

9. Benim kitaplarım çizgilerle, kenarlarına düşülmüş notlarla doludur. Üzerlerinde yemek, kahve lekeleri vardır; çantamda ıslanmışlardır falan. Bu bana kötü gelmiyor. Kitap, benim için bir yaşam tarzı. Onun için de kitaplarını çok hırpalayan biriyim. Kitap da beni hırpalıyor.

Bu parçadaki altı çizili sözle asıl anlatılmak istenen aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Kitapların bilgi birikiminden olabildiğince yararlanmak
- B) Kitabı hayatın ayrılmaz bir parçası hâline getirmek
- C) Yaşamın gerçekliğini duyumsatan kitaplara ilgi duymak
- D) Günün her saatinde kitap okumak için fırsat kollamak
- E) Kitap okumak için özel zaman dilimlerine ihtiyaç hissetmek

10. Yüzlerce yıldır insanların havada kaynağı belirsiz ışık kümeleri gördüğüne ve bunları depremlerle ilişkilendirdiklerine dair bilgiler var.

Bu cümleden kesin olarak çıkarılabilecek yargı aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Doğa olaylarını yorumlayarak farklı anlamlar çıkarmak, öteden beri insanoğlunun sergilediği bir tutumdur.
- B) Yeryüzündeki bütün doğa olaylarının gökyüzüyle bir ilgisi olduğuna dair kanıtlar vardır.
- C) Hiçbir doğa olayı, başka bir doğa olayıyla ilişkili olduğu için gerçekleşmez.
- D) İnsanların daha güçlü bir doğa olayına inanma ve ondan korkma gibi en temel bir duygusu vardır.
- E) Yeryüzündeki doğa olaylarının yıldızlarla ve Ay'la herhangi bir ilişkisi yoktur.

11. Öğrencilerine “Bazı insanlar, kendileriyle ilgili kararları başkalarının almasını beklediğinden yalnız başlarına karar veremezler, mesuliyet üstlenmezler ve herhangi bir etkinlik başlatamazlar.” **diyən bir öğretmen, bu sözleriyle aşağıdakilerin hangisinden yakınıyor olamaz?**

- A) Birilerine bağımlı olunmasından
- B) Sorumluluk alınmamasından
- C) Heyecanlı olunmasından
- D) Tedirgin tutum sergilenmesinden
- E) Yanlış düşme korkusunun baskınlığından

12. Bak sahip çıkmış yavru bir kediye

Köpek dediğin mahlûk

Hâlbuki çöpe atıyor çocuğunu

İnsan şekilli biri

Komşusu açken uyumayan birlik içindeki kültür

Kaz olarak komşunun tavuğunu görür

Bu mısraların bir bütün olarak içerdği anlam aşağıdaki cümlelerden hangisiyle ifade edilemez?

- A) Merhamet duygusu sadece insana ait bir duygu değildir.
- B) Dayanışma kültürü, toplumun bütünleşmesini sağlar.
- C) Paylaşımçı davranış tarzı, yerini kişisel çıkarını her şeyin önüne alan davranışa bırakmıştır.
- D) Gelecek endişesi toplumdaki ahlak ve saygı düşüncesini yok etmiştir.
- E) Hayvanlar da bazen insanların örnek alacakları davranışlar sergiler.

13. (I) İnsanoğlu, tarih boyunca deniz ile çok sıkı ilişkiler içinde olmuştur ve olmaktadır. (II) Deniz içinde yaşayan canlıları avlamış, pek çoğunu besin maddesi olarak kullanmıştır. (III) Yerleşimlerinde denize yakınlığı esas tutmuş, ulaşımı sağlamak için yine denizlerden alabildiğine yararlanmış. (IV) Gelişen teknoloji ile de bu kullanımlar her açıdan en üst seviyede gerçekleşmeye başlamıştır. (V) Bunları yaparken de doğanın bütününde olduğu gibi har vurup harman savurmuş ve bugünlere gelineceğini hiç hesap etmemiştir.

Bu parçadaki numaralanmış cümlelerle ilgili olarak aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

- A) I. cümlede sürerlik gösteren bir durumdan söz edilmiştir.
B) II. cümlede bir çıkarımda bulunulmuştur.
C) III. cümlede amaç-sonuç ilişkisi söz konusudur.
D) IV. cümlede bir karşılaştırma vardır.
E) V. cümlede benzerlik ilişkisinden yararlanılmıştır.

14. I. Potasyum, bitki beslenmesi ve hayati fonksiyonları için önemli olan bir elementtir.
II. Potasyumun, bitkilerdeki hastalık ve zararlı etmenlere karşı bitkide koruyucu vazifelerde yardımcı görevinin yanı sıra soğuga karşı dayanıklılık sağlama özelliği de vardır.

Yukarıda verilen II numaralı cümleyle ilgili olarak aşağıdakilerden hangisi söylenebilir?

- A) I. cümlede verilen bilgidен bağımsız bir bilgi açıklanmaktadır.
B) I. cümledeki yargının göreceli olduğu belirtilmektedir.
C) I. cümlede tanıtılan elementin yararları örneklenmektedir.
D) I. cümledeki saptamanın hangi şartlarda test edildiği açıklanmaktadır.
E) I. cümledeki bilgilerin her durumda geçerli olmadığı ifade edilmektedir.

15. Evinize bir yabancı geldiğinde büyük olasılıkla kediniz ona karşı mesafeli davranır. Kedinizin ailenizdeki herkesi farklı şekilde karşıladığını görebilirsiniz. Kediler son derece bağımsız ruhlu hayvanlardır, birini kapıda karşılamak için çaba sarf etmeleri o kişiye güvendikleri ve onları dünyalarının bir parçası olarak gördükleri anlamına gelir. Kedilerin başlarında ve kulaklarının etrafındaki koku bezeleri vardır ve genellikle kafalarını insanlara ve diğer verdikleri cisimlere sürterler. Kendi kokularını bırakmak ve sizin kokunuzu öğrenmek isterler. Bir kedi birine güvenip güvenmemeyi ilk test ettiğinde o kişinin bacaklarına sürtünebilir. Bazen kediler bu sürtünme işlemine başladığında yabancılar kedinin okşanmak istediğini düşünürler. Ancak o kişi sürtünen kediye sevmek için elini uzattığında kedinin kaçma ve saklanma olasılığı yüksektir. Yani bir kedi size sürtünecek kadar şanslıysanız onu okşayıp sevmeye çalışmadan önce o birkaç dakikanın tadını çıkarın.

Bu parçada altı çizili sözle kedilerle ilgili olarak anlatılmak istenen aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Duygusal tepkilere açık yaşadıkları
B) Kendi başlarına hareket etmekten uzak buldukları
C) Herkesle iletişim kurabildikleri
D) Arzuladıkları tutumu sergileme eğiliminde oldukları
E) Sevginin olmadığı yerden uzaklaştıkları

- Bu testte ÖSYM'nin özellikle ALES ve DGS'de olmazsa olmaz olarak gördüğü boşluk doldurma soru tiplerine yer verilmiştir.
- Bu testi çözerken süre tutmamanızı, sadece soruları anlayarak çözenizi salık veririz.

1 - 4. sorularda cümledeki veya parçadaki boşluğu anlam bakımından en uygun biçimde tamamlayan seçeneği bulunuz.

1. Bilimsel araştırmalar, oyun oynamayı seven ---- insan olmadığını gösteriyor. Bilim insanları, beyaz benekli çiklit balıklarının sırf oyun olsun diye akvaryumda asılı termometreye ---- onu sağa sola eğmeyi başarmalarını konuşuyor.
  - A) biricik varlığın - zıplayarak bazen
  - B) canlıların sadece - uzun uzun bakarak
  - C) tek canlının - defalarca vurup
  - D) canlı grubunun - ulaşma eyleminin
  - E) hiçbir yaratığın - çokça dokunup
2. Çevre dostu birçok dernek, lise ---- öğrencileri doğal varlıkları koruma konusunda ---- yeni projeleri hayata geçiriyor. Bu projeler sayesinde önümüzdeki yıllarda denizlerdeki kirliliğin ---- biçimde azalacağını umut edebiliriz.
  - A) çağındaki - bilinçlendirmek adına - gözle görülür
  - B) dönemindeki - kazanmak amacıyla - hiç olmadığı
  - C) zamanındaki - fikir vermek için - ciddi bir
  - D) yaşamındaki - duyarlılığı artırmak amacıyla - fark edilir
  - E) hayatındaki - şuurlandırmak yoluyla - anlaşılır
3. Sınavlar eğitim ---- öğrenciler için en çok zorluk yaşanan konuların ---- anne ve babaların ---- de yüksek olması öğrencilerin sorumluluk yükünü artırmaktadır.
  - A) yaşamı süresince - önünde düşünülürken - isteklerinin
  - B) yaşamının bitiminde - sonrasında gerçekleşirken - ideallerinin
  - C) yaşantısı yolunda - zirvede olurken - hayallerinin
  - D) yaşantısı boyunca - başında gelirken - beklentilerinin
  - E) hayatı içinde - ilki bilinirken - hislerinin
4. Biyoçeşitlilik; insan yaşamı için önemli ekonomik değerler yaratmanın yanı sıra toprak erozyonlarının ---- , suların temizlenmesi, iklimlerin düzenlenmesi gibi ekolojik değeri olan hizmetleriyle yaşamın ---- ayrı bir önem taşır.
  - A) artmaması - ve insanın açısından
  - B) bitmesi - devamı tarafından
  - C) durması - diğer koşulları yönünden
  - D) çeşitliliği - devamında her zaman
  - E) engellenmesi - sürdürülebilirliği bakımından

5 - 8. sorularda parçadaki boşluğu anlam bakımından en uygun biçimde tamamlayan seçeneği bulunuz.

5. Anne ve babalar inatçı çocukları karşısında genellikle ne yapacaklarını şaşırırlar. Hatalı ebeveyn tutumları çocuğun psikolojik gelişim dönemlerini yoğun olarak etkilemişe karşımıza son derece inatçı çocuklar çıkabiliyor. Çocuğun gelişim aşamalarına bakıldığında, bir buçuk ile üç yaş arasındaki dönemin, çocuğun inatlaşma davranışlarının yoğun olarak yaşandığı bir dönem olduğu görülür. Bu dönemlerde çocuğun herhangi bir şey için inatlaşması doğaldır çünkü bu dönemde çocuk "Artık ben de varım, benim düşüncelerim de önemli ve geçerli." tutumundadır. ---- .
- A) Çocuğun inatçı olmasında anne ve babanın davranışları etkili olabilmektedir
- B) İnatçılık, özellikle belli bir yaş döneminde yoğunlaşmaktadır
- C) Aile, çocuğun psikolojisine uygun bir hareket tarzı geliştirse ondaki inatçılığı tamamen yenebilir
- D) Anne ve babalar, çocuklarının inatçı tutumları karşısında nasıl davranmaları gerektiğini bilemeyebilir
- E) Çocuktaki inat duygusu, normal gelişimin bir sonucu olarak algılanmalıdır
6. Bazı bilim insanları, nostaljiyi hastalık olarak görmektedir. Doktor Hofer, hastalığın nedenini, o dönemin nörolojisine yön veren Descartes'tan aldığı kavramlarla tanımlamaktadır. Descartes'a göre içi boş borucuklar olan sinirlerin içinde onları geniştirebilecek bir gaz bulunuyordu. Sık sık evi düşünmekle ve bununla bağlantılı olarak beyinde depolanmış hatıra imgelerinin çağırılmasıyla bu imgelere yol açan sinirler öyle bir genişliyordu ki ---- . Her çağrışım, beynin neresinde başlarsa başlasın, "ev" fikrinde son buluyordu. Hofer, en fazla on bir sayfa tutan makalesinde hastalıkla ilgili iki vakayı ele almasına rağmen tıp dünyasında büyük yankı yarattı.
- A) hastalık sonrasında âdeta bir saplantıya dönüşüyordu
- B) hasta artık evinden başka bir şey düşünemez oluyordu
- C) beyinde depolanan hatıraların sık sık canlanması durdurulamıyordu
- D) çağrışımlar zamanla denetim dışı sorunlar oluşturuyordu
- E) ev takıntısı her hastanın sorunu olarak görülüyordu

7. Atmosfere salınan sera gazı miktarlarındaki artışın etkisiyle yüzey sıcaklıklarında ve yağışlarda önemli değişiklikler ortaya çıkmaktadır. Sera gazı salınımına, ekonomik gelişmelere, çevresel çözümler üretilmesine ve bunların uygulanmasına bağlı projeksiyonlar, Türkiye'yi de ciddi boyutlarda etkileyecek görünmektedir. Öngörülen değişimler, özellikle batı ve güney kesimlerde yıllık ortalama sıcaklıklarda artış ve yağışlarda düşüş şeklindedir. ---- . Bu hava olaylarının, ekonomik ve toplumsal etkilerinin yanı sıra olası ekolojik etkileri de önemlidir. Yapılan modellemeler bazı endemik bitkilerin ve asli orman ağaçlarının ciddi olarak etkileneceğini göstermiştir.
- A) Buna yoğun anlık yağış ve sel baskınları, sıcak hava dalgaları ve kuraklık gibi aşırı hava olayları sıklığının artışı da eklenebilir
- B) Bu durumda iklim sıcaklıklarının ani artış ya da düşüş şekilleri, atmosfere salınan sera gazı miktarını etkileyebilir
- C) Öngörülen her değişim bitkiler başta olmak üzere canlıların tümünü yeni bir sorunla karşı karşıya bırakabilir
- D) Ekolojik dengenin günden güne bozulması, sera gazının kontrol edilememesi ; bazı sivil toplum örgütlerini harekete geçirebilir
- E) Çevresel çözümler üretmenin bazı endemik bitkilerin ve asli orman ağaçlarının azalmasını önlemede yetersiz kalabilir
8. Güneş enerjisinden elektrik üretmek için kurulacak bir sistemde akü grubu, akü şarj regülatörü bulunabilir. Güneş olmadığı zamanlarda enerjisiz kalmamak için akü grubu sisteme dahil edilir. ---- . Şarj regülatörü, akünün durumuna göre güneş pillerinden gelen akımı keserek bu faydayı sağlar.
- A) Bu akü grubunun güneşten gelen zararlı ışınların önlenmesinde ne tür bir rolünün olduğu zaman içinde belirlenir
- B) Akünün aşırı şarj ve deşarj olarak zarar görmesini engellemek için akü şarj regülatörü kullanılır
- C) Elektrik üretmek için kurulacak bir sistemde akü şarj regülatörü, akü grubundaki sisteme entegre edilerek sorun giderilebilir
- D) Akünün sistemli olarak zarar görmesini engellemek için güneş enerji panellerinin soğutulması faydalı olur
- E) Akü şarj regülatörü, akü grubundaki sistemle uyumlu hâle getirildiğinde güneş pillerinde olası sorun engellenir

KESİN YARGIYI BULMA TESTİ

6

TEST

CARI

- Bu testte ÖSYM'nin özellikle ALES ve DGS'de olmazsa olmaz olarak gördüğü kesin yargıyı bulma soru tiplerine yer verilmiştir.
- Bu testi çözerken süre tutmamanızı, sadece soruları anlayarak çözenizi salık veririz.

1 - 4. sorularda başta verilen cümleden kesin olarak çıkarılabilecek yargıyı bulunuz.

1. Kısa zamanda sonuç alınması ve beyin hastalıklarında etkili olması için geliştirilen bitki ilaçları, başta Avrupa olmak üzere bütün dünyadaki sağlık sektöründe karşılığını buldu.
A) Yeni geliştirilen ilaçlar tüm dünyada kullanılmaya başlandı.
B) Yapılan çalışmalarla bitki ilaçları sağlık alanında ilgi görmüştür.
C) Bitki ilaçları en çok Avrupa'da tüketilmektedir.
D) Bitki ilaçları, her laboratuvar ortamında kolaylıkla üretilebilmektedir.
E) Yeni bitki ilaçlarında hiçbir yan etki görülmemektedir.
2. COVID-19 ile virüs bulaşmış birinin yakınındayken virüsü solursanız veya virüsün bulaştığı bir yüzeye dokunduktan sonra gözlerinize, burnunuza veya ağızınıza dokunursanız hastalığa yakalanabilirsiniz.
A) COVID-19 hastalığı, solunum yoluyla bulaştığından maske takılmalıdır.
B) Hastalıkla mücadelede belirli insan organlarının daha çok işlevi vardır.
C) Göz, burun ve ağız sağlığına dikkat ettiğinizde COVID-19 hastalığından korunmuş olursunuz.
D) COVID-19, hayvanlardan insana geçen ve yakın temasla bulaşan bir hastalıktır.
E) Hastalıkla yeni mücadele yöntemlerinde organların temizliği birincil etkidir.
3. Sanayileşme çabası içindeki insanın fosil yakıtlara yönelmesi, nüfus artışı, şehirleşme, orman yangınları vb. sonucunda atmosferde artan sera gazları, günümüzde küresel ısınma problemini ortaya çıkarmıştır.
A) Sanayileşmeyi amaçlayan insanlık, fosil yakıtların neden olduğu küresel ısınma problemini fark edememiştir.
B) Atmosferde artan sera gazları, sanayiye geliştirirken küresel ısınma problemini de ortaya çıkarmıştır.
C) Nüfus artışı, şehirleşme ve orman yangınları küresel ısınma sorununu oluşturan unsurlardır.
D) Küresel ısınma sorununun meydana gelmesinde atmosferde çoğalan sera gazları etkili olmuştur.
E) Fosil yakıtların, küresel ısınma sorununun oluşumuna neden olması başat unsur değildir.
4. Küçük yaşta Fransızca, Latince ve Eski Yunanca öğrenen Goethe; şiir, drama, otobiyografi, estetik, sanat ve edebiyat teorisi, doğa bilimleri olmak üzere çeşitli konularda birçok esere imza atmıştır.
A) Değişik konu ve türlerde çok sayıda eser veren Goethe, birden fazla dil biliyordu.
B) Çeşitli türlerde yazan sanatçılar arasında en ünlü olanı Goethe'dir.
C) Goethe, yazmaya başlamadan önce birden fazla dil öğrenmeyi iyi tasarlamıştır.
D) Goethe'yi yazmaya yönelten, yabancı dillerin sanatsal boyutunun derinliğidir.
E) Goethe'nin etkileyici anlatımında öğrendiği dillerin önemi yadsınamaz.

5 - 8. sorularda başta verilen parçadan kesin olarak çıkarılabilecek yargıyı bulunuz.

5. Bir çeyrek asır sonra Almanya, Fransa, İngiltere gibi Batı sanayi ülkeleri, yüksek nüfus artışlı güç bölgeleri olmayacaktır. Bu ülkelerin çoğunda nüfus artışından söz etmek zordur. Doğal nüfus artış hızları yüksek olan ülkeler ise yüksek nüfus artışlı güç bölgeleri olan Afrika, Asya ve Orta Doğu bölgeleridir.
- A) Sanayi ülkeleri arasında dünyadaki yüksek nüfus artışlı bölgelerde yer alan ülke yoktur.
- B) Afrika, Asya ve Orta Doğu, ekonomik yetersizlik nedeniyle yüksek nüfus artışlı bölgeler değildir.
- C) Sanayi ülkeleri, ekonomik gelişmişliklerinden dolayı yüksek nüfus artışlı bölgeler olabilir.
- D) Doğal nüfus artış hızı, beslenme yeterliliğinden dolayı Batı sanayi ülkelerinde yükselebilir.
- E) Doğal nüfus artış hızı yüksek Batılı ülkeler, aynı coğrafyada yer almaktadır.
6. Dil; tarihtir, coğrafyadır, tüm değerlerin yaşandığı alandır. Konuşabildiği sürece kişi, dil toprağında her şeyi yeniden oluşturabilir. Dil; duyarlılığı, düşünceleri besleyen en verimli topraktır. Geçmiş, geleceği, sonsuzu kucaklayan bir dünyadır. İnsan, yaşadığı topraklardan koparılabilir ama dilinden koparılamaz.
- A) Dilin geliştirilmesinde insan kararlılığının etkisi çok açıktır.
- B) Dil; insan yaşamını kuşatan, önemli bir iletişim aracıdır.
- C) Dilin tarih ve coğrafya gibi bilimlerle ilişkisi, değerleri ortaya çıkarır.
- D) Yaşanılan topraklardan çok, dilin vazgeçilmezliği insanı mutlu eder.
- E) Dil, toplumların değişmeyen ve durağan en önemli yapısıdır.

7. Mutluluk, doğrudan elde edebileceğiniz ya da erişebileceğiniz bir şey değildir. Uygun koşulları sağlamalı ve beklemelisiniz. Kişiliğinizi oluşturan özelliklerin tutarlılığı gibi, bunlardan bazıları zaten sizde vardır. Diğer koşullar, yaşamın karşınıza çıkardıklarıyla ilgilidir. Bitkiler büyümek için güneşe, suya ve iyi bir toprağa ihtiyaç duyuyorsa insanlar da sevgiye, çalışmaya, üretmeye ve kendini gerçekleştirmeye ihtiyaç duyar. Bunlar doğru bir biçimde gerçekleştirilirse mutsuzluk söz konusu olmaz.
- A) Mutluluğun kişiden kişiye değişen şartları vardır.
- B) Gelişmiş kişiliklerin mutluluğa erişmeleri daha kolaydır.
- C) Mutluluğa ulaşmak birtakım şartlara bağlıdır.
- D) Mutluluk gereksiniminde yaş sınırı söz konusu değildir.
- E) Kolaylıkla elde edilen mutluluklar, uzun sürmez.
8. Edebî metinlerde, özellikle romanlarda, bir diğerine gönderme yapılması çok sık karşımıza çıkar. Parodi, pastiş, kinaye, doğrudan alıntılama, yapısal paralellik bunlardan bazılarıdır. Bunların hepsi bir edebî metnin izlerini başka birine taşımak için kullanılan anlatım teknikleridir. Aslında bütün metinler kendinden önce yazılmış metinlerin iplikleriyle dokunur. Bu metinler tanıdık ipliklerle dokunmuş olsa da asıl önemli olan, her defasında ortaya yeni bir kumaşın çıkmasıdır.
- A) Bir metnin başka metinlerden etkilenmesi kaçınılmazdır.
- B) Yazınsal eserler, kendinden önce yazılmış metinlerin bir özeti olarak değerlendirilebilir.
- C) Edebî metinlerde biçemi geliştirmek için farklı teknikler kullanılır.
- D) Yazınsal yaratılarda esas kriter, özgünlük olmalıdır.
- E) Yazınsal yaratılarda anlatılanlara farklı açıdan yaklaşmadığında özgünlük fark edilemez

- Bu testte ÖSYM'nin özellikle ALES ve DGS'de olmazsa olmaz olarak gördüğü sıralama soru tiplerine yer verilmiştir.
- Bu testi çözerken süre tutmamanızı, sadece soruları anlayarak çözenizi salık veririz.

1. I. büyük kentlerde yaşayan insanlar arasındaki diyalog eksikliği
II. tercih etmesinin gerekçelerindedir
III. yanı sıra dinlenme ihtiyacı, tatil isteği
IV. yoğun ve yorucu trafik karmaşasının
V. birçok kişinin kırsaldaki doğal yaşamı

Yukarıdaki sözler anlamlı ve kurallı bir cümle oluşturacak biçimde sıralandığında hangisi baştan dördüncü olur?

- A) I   B) II   C) III   D) IV   E) V

2. I. teknoloji ve iletişim sistemlerindeki gelişmeler
II. bilgisayarların günlük yaşamımıza neredeyse tamamen girmiş olması
III. birçok sağlık sorununu beraberinde getiriyor
IV. yaşam standartımızı yükseltirken
V. ofis ortamlarında sıkça karşılaşılan bel, boyun, bilek rahatsızlıkları gibi

Yukarıdaki sözler anlamlı ve kurallı bir cümle oluşturacak biçimde sıralandığında hangisi baştan üçüncü olur?

- A) I   B) II   C) III   D) IV   E) V

3. I. Günümüzde gerek yazın yapıtları gerekse genel olarak yazın olgusu üzerinde araştırmalar yapılmaktadır.
II. Araştırmaların yazınsal gösterge bilimi alanında gerçekleştirildiği görülmektedir.
III. Ama değişik yönelimler içinde en tutarlı, en geçerli yolun hangisi olduğunun belirlenmesinin en önemli sorun olduğu da ortada.
IV. Neredeyse her gün yeni bir örnek karşılıyoruz, her yeni örnek de bambaşka bir yönelim çıkarıyor karşımıza.
V. Bu alanda ortaya konulan tüm ürünlerin aynı ölçüde başarılı olmadıkları açık.

Yukarıdaki cümleler anlamlı bir bütün oluşturacak biçimde sıralandığında hangisi baştan üçüncü olur?

- A) I   B) II   C) III   D) IV   E) V

4. I. Kıyı kuşağının dışında iç bölgelerde ve çukur alanlarda ise yıllık yağış miktarlarında önemli düşüşler söz konusudur.
II. Diğer koşullar eşit kabul edildiğinde bir bölgedeki havanın kalitesi, yıllık ortalama yağış dağılışıyla ilgilidir.
III. Türkiye'de Kuzey Anadolu Dağları'nın kıyıdaki bölümleriyle Torosların denize dönük yamaçları ve önlerindeki kıyı kuşağı önemli miktarda yağış alır.
IV. Yağmurların, atmosferdeki kirleticileri yıkayarak hava kalitesini artırdıkları bilinmektedir.
V. Buna göre yıllık yağış miktarının fazla olduğu alanlarda bulunan kentler, iç bölgelerdekilerine göre daha şanslı sayılmaktadır.

Yukarıdaki cümleler anlamlı bir bütün oluşturacak biçimde sıralandığında hangisi baştan dördüncü olur?

- A) I   B) II   C) III   D) IV   E) V

- Bu testte ÖSYM'nin özellikle ALES ve DGS'de olmazsa olmaz olarak gördüğü yer değiştirme soru tiplerine yer verilmiştir.
- Bu testi çözerken süre tutmamanızı, sadece soruları anlayarak çözmenizi salık veririz.

1 - 4. sorularda, numaralanmış cümlelerin anlamlı bir bütün oluşturacak biçimde sıralanması için hangilerinin birbiriyle yer değiştirmesi gerektiğini bulunuz.

1. I. Biyolüminesans canlılarda ise kimyasal enerji, ışık olarak açığa çıkıyor.
II. Ateş böcekleri, fener balığı, ahtapotlar, mercanlar bunlardan bazıları.
III. Peki bu canlıların kendi ışıklarını üretmesini ve yaymasını sağlayan şey nedir?
IV. Bilimsel verilere göre kimyasal enerji, ısı olarak açığa çıkabilir, tıpkı yediğimiz besinlerin vücut ısısına dönüşmesi gibi.
V. Bizler vücudumuzda kendi ışığımızı kendimiz üretemesek de bazı canlılar biyolüminesans denilen kimyasal tepkime sonucunda kendi ışıklarını yayıyor.

- A) I ve III   B) I ve V   C) III ve IV
D) II ve IV   E) III ve V

2. I. Eleştirmenler, yazdığım öykülerin diğer öykülerden ve öykücülerin yazdıklarından farklı olduğunu söylüyor.
II. Ben öykülerimde bunları genellikle detaylı tasvirlerle ve karakterlerin kendilerine sordukları sorular üzerinden hayata geçiriyorum.
III. Kimi okurun dikkatini ayrıntılı betimlemeler ve soru cümlelerinin fazlalığı çekecektir.
IV. Öykülerimin, türün klasik özelliklerinden ayrıldığı nokta da işte bu.
V. Telefona not alır gibi yazıldıkları için öykülerin dili alışılmış kurallara pek uygun değil.
VI. Okuma tamamlandığında okur, ya soruların yanıtlarını seziyor ya da tamamen gereksiz olduklarını anlıyor ve yeni bir soruyla karşılaşıyor.

- A) I ve II   B) I ve V   C) II ve III
D) III ve VI   E) II ve V

3. I. Bilim insanları tarafından sınav korkusu olan kişiler üzerinde beyin görüntüleme teknolojisi kullanılarak bir araştırma yapıldı.
II. Sınav anında ise korkuya kapılmak yerine dikkatini toplayabilen öğrencilerin zor soruları bile çözmede daha başarılı olduğu gözlemlendi.
III. Bu araştırmanın sonucunda bilim insanları, sınavda başarıyla dikkatin kontrol edilmesini ve olumsuz duyguların denetlenmesini sağlayan bir ağız etkinliği arasında güçlü bir bağlantı olduğunu ortaya çıkardı.
IV. Bu özelliğin, öğrencinin sınav salonuna girdiği anda devreye girdiği anlaşıldı.
V. Bu araştırmada bazı öğrencilerin korkularını nasıl yeneceği ve sınavlarda nasıl başarılı olabileceği konusunda birtakım ipuçları elde edildi.

- A) I ve II   B) I ve V   C) II ve V
D) III ve IV   E) IV ve V

4. I. Günümüzde Yapısal Dönüşüm Kuramı diye adlandırılan çalışmaların özünü metallerin, aynı temel maddelerin birleştirilmesinden meydana geldiği ve dolayısıyla birbirlerine dönüşebilecekleri savı oluşturmaktadır.
II. Bu konuyla ilgilenen bilim insanlarından biri de Kindi'dir.
III. Ona göre, doğada bulunan madenlerin her birinin kendine özgü nitelikleri vardır ve birinin diğerine dönüşmesi veya dönüştürülmesi mümkün değildir.
IV. Kindi, yaygın ve yerleşik bu anlayışın aksine böylesi çalışmaların bir aldatmaca olduğunu savunmuştur.
V. Dolayısıyla çeşitli işlemler aracılığıyla demir, bakır veya kurşun gibi değersiz madenlerden altın ve gümüş gibi değerli madenler üretilemez.

- A) I ve III   B) I ve V   C) III ve IV
D) II ve IV   E) III ve V

- Bu testte aynı metne bağlı olan iki ya da daha fazla farklı soru tiplerine yer verilmiştir.
- Bu testi çözerken süre tutmamanızı, sadece soruları anlayarak çözmenizi salık veririz.

1 ve 2. soruları aşağıdaki parçaya göre cevaplayınız.

Eleştirel düşünemeyen bireylerden hayatı, dünyayı ve kendilerini anlamalarını beklemek boşuna olur. Bireylerin yaşadıkları hayatı, kendilerine sunulan bilgileri sorgulamaları, fikirleri ezberlemek yerine eleştiri süzgecinden geçirmeleri; zihinlerini kullanabilmeleriyle mümkündür. Eleştirel düşünmenin en fazla işlendiği alan ise felsefedir. Felsefe, insanı ve toplumu sabit fikirlerden koruyan eleştirel bir söylem biçimidir. Bu söylem biçimi, bireyin özgün bir düşünceye ulaşmasını sağlar. Bireye kendi farkındalığını sağlayan felsefe, insanı ezberlerden ve belirlenmiş sınırlardan korur. Böylece birey kendi varoluşunun derinliğini daha geniş bir çerçevede kavrayabilir.

- I. Sorgulayıcı tutum
II. Aktif bellek
III. Felsefi koruyuculuk
IV. Ezberci anlayışı önceleme

Bu parçada eleştirel düşünmenin yukarıdakilerden hangisiyle bağlantısından söz edilmemiştir?

- A) Yalnız I   B) Yalnız IV   C) I ve II
D) I ve III   E) III ve IV

- Bu parçadan hareketle aşağıdaki yargıların hangisine ulaşılabılır?**

- A) Toplumsal sorunların çözümü, bireylerin sorgulayıcı yaklaşımına bağlıdır.
B) Düşüncelerin ezberci yaklaşımla ortaya konması, insan doğasına aykırıdır.
C) Felsefe ile eleştirel düşünüşün sıra dışı önermeleri tartışmalıdır.
D) Kişiler, eleştirel ve özgün görüşleri karşılaştırma yöntemiyle test etmelidir.
E) Bireylerin eleştirel düşünüş edinmesinde felsefenin ağırlığı yadsınamaz.

3 ve 4. soruları aşağıdaki parçaya göre cevaplayınız.

(I) Yapılan araştırmalar, akademik başarıya ulaşabilmek için anne-babasından güven verici geri bildirimler alan çocukların, gerçekçi davrandıklarını ve bu nedenle de benlik saygılarının yüksek olduğunu göstermektedir. (II) Benlik saygıları yüksek olan çocuklar, yaptıkları etkinliklerin birçoğunda diğer çocuklardan daha başarılı olmaktadır. (III) Çünkü bu çocuklara aileleri tarafından, gerçekleştiremeyecekleri hedefler yerine gerçekleştirebilecekleri hedefler verilmekte ve doğal olarak bu hedefleri gerçekleştirebildikleri için de çevreden olumlu geri bildirimler almaktadırlar. (IV) Sosyal çevreden kopuk ailelerde yetişen, benlik saygısı düşük çocuklar ise başarısızlıkları neticesinde bir öğrenilmiş çaresizlik yaşamaktadırlar. (V) Yaptıkları her etkinlikten başarısız olacakları endişesine kapılırlar, başarısızlık durumunda kınanmamak için hiçbir şey yapmama eğilimine girerler, bazen de disipline uymayan davranışlara yeltenirler.

- Bu parçada söz edilen araştırmadan yola çıkarak**

- I. Güven verici ana-baba tutumunun akademik başarıyı olumlu etkilediği,
II. Otoriter ve disiplinli ana-baba tutumunun, akademik başarıyı olumsuz etkilediği,
III. Ailenin sosyal durumu ile okul başarısı arasında anlamlı bir ilişki olduğu

ifadelerinden hangilerine ulaşılamaz?

- A) Yalnız I   B) Yalnız II   C) Yalnız III
D) I ve II   E) II ve III

- Bu parçadaki numaralanmış cümlelerin hangisinden sonra "Bu çaresizlik, zamanla onların davranışlarına da yansımaktadır." cümlesi getirilmelidir?**

- A) I   B) II   C) III   D) IV   E) V

5 ve 6. soruları aşağıdaki parçaya göre cevaplayınız.

Aile, insanların yaşamları boyunca en uzun süre ilişki kurdukları ve içinde sosyalleştikleri en önemli toplumsal birimdir. Ancak bu birim, içinde bulunduğu kültürden aşırı derecede etkilenmektedir. Özellikle geleneksel normların geçerli olduğu ailelerde kadınlar, çoğunlukla toplumsal üretim ve paylaşımdan uzak kalmakta ve kendilerine küçük yaşlardan itibaren öğretilerek benimsetilen sınırlı davranış kalıplarına göre beceriler edinmektedirler. Ütü ve temizlik yapmak, elbise dikmek, yemek pişirmek, bulaşık yıkamak gibi... Zaman zaman bu zorunlu beceriler onlara evdeki işlerin bir tür uzantısı olan meslek alanlarında çalışma imkânı açmakta fakat bu da kadınların tüm toplumlarda hep ikinci dereceden emek kaynağı olmasına yol açmaktadır.

5. Bu parçada kadınlarla ilgili olarak aşağıdakilerden hangisine değinilmemiştir?

- A) Yetiştikleri kültürün kalıbına girdiklerine
- B) Sosyal üretim ortamlarından uzak kaldıklarına
- C) Becerilerini aile ortamında edindiklerine
- D) Bireysel becerilerini geliştiremediklerine
- E) Topluma doğrudan katkı sağlayamadıklarına

6. Bu parçanın anlatımıyla ilgili olarak aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

- A) Tanıma yer verilmiştir.
- B) Karşılaştırma yapılmıştır.
- C) Öznel bilgiler verilmiştir.
- D) Örneklendirme yapılmıştır.
- E) Öneride bulunulmuştur.

7 ve 8. soruları aşağıdaki parçaya göre cevaplayınız.

Dünya nüfusunun artması; teknoloji, tarım ve sanayi faaliyetlerini de artırır. İnsanlar tarafından gerçekleştirilen aşırı üretim ve tüketim süreçleri, doğanın zarar görmesine neden olur. İnsanların doğaya karşı bilinçsiz yaklaşımı, pek çok sorunu da beraberinde getirmiştir. Hızlı nüfus artışı, çarpık kentleşme, endüstrileşme ve doğal kaynakların aşırı kullanımı tüm insanlığı ilgilendiren çevre sorunlarını ortaya çıkarmıştır. Ekosistemin yapısını bozan kimyasal maddelerin ve kirleticilerin yoğunluğunun artarak ekolojik dengenin bozulmasına "çevre kirliliği" denir. Çevre kirliliğine neden olan pek çok kirletici madde; doğal çevreyi oluşturan hava, su ve toprak yapısına zarar vererek ekolojik dengenin bozulmasına yol açar. Güncel çevre sorunları; küresel iklim değişikliği, erozyon, doğal hayat alanlarının tahribi ve orman yangınları ile biyolojik çeşitliliğin azalması olarak sıralanabilir.

- 7. I. Kirlenmiş toprakta biriken ağır metaller; biyolojik birikim yoluyla besin zincirinden bitkilere, hayvanlara ve insanlara geçer.
- II. Nükleer santraller, röntgen ve tomografi cihazları gibi etkenler radyoaktif kirliliğe neden olur.
- III. Aşırı üretim ve tüketim olgusu; bilim, teknoloji, tarım ve sanayi alanlarında yeni projelerin üretilmesini gerektirir.

Yukarıdakilerden hangileri bu parçada söz edilen çevre kirliliğinin kapsamına girer?

- A) Yalnız I
- B) Yalnız II
- C) Yalnız III
- D) I ve II
- E) II ve III

8. Bu parçada aşağıdakilerden hangisine değinilmemiştir?

- A) Ekolojik dengenin bozulma gerekçelerine
- B) Doğal çevreyi oluşturan farklı öğelere
- C) Doğal kaynaklardan eşit yararlanılamadığına
- D) Bilinçsiz tutum ile doğal denge bağıntısına
- E) Aktüel çevre sorunlarının neler olduğuna

9 ve 10. soruları aşağıdaki parçaya göre cevaplayınız.

Yaklaşık beş bin yıllık bir geçmişe sahip olan Türk müzik kültürü, bünyesinde barındırdığı eserler aracılığıyla geçmişle günümüzü birbirine bağlayan ve topluma ait algı, düşünme ve ifade biçimleriyle bireyler arasındaki ilişkiyi sıkılaştıran soyut bir bağ özelliği taşır. Bu bağın oluşumundaki ana etkenler, sözü edilen toplumsal öğelerin hemen hemen tümünü içinde taşıyan türkü ve şarkılardır. Müzik kültürüne dâhil olan ve gelenekselliği barındıran her türkü ve şarkı, sadece bir müzikal ürün olmaktan ziyade belli bir anlam bütünlüğü içinde kültürel aktarım aracı olarak işlev görmektedir. Her türkü ve şarkı; yakıldığı/bestelendiği dönemin duygu, düşünce, algı biçimlerinin yanı sıra yaşam şeklini de yansıtan birer tarihsel belge olarak toplumsal yaşantıya hizmet vermektedir. Bu sebeptendir ki bu türkü ve şarkılar, gerekli olduğu durumlarda döneminin canlı tanıkları olarak kabul edilmektedir.

9. Bu parçaya göre şarkı ve türkülerin kendi döneminin canlı tanığı sayılmasının nedeni aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Zaman içinde çok fazla değişikliğe uğramadan günümüze kadar gelmeleri
- B) Bireylerin duygu ve düşüncelerini birbirine aktarmasına elverişli türler olmaları
- C) Müzik kültürü ve geleneği oluşmasında temel işlev yüklenmeleri
- D) Oluşturduğu dönemin sosyal yaşantısını, duygu ve düşüncesini yansıtmaları
- E) Sanat türleri içinde gelenekselleşmeye en uygun yapıda eserler olmaları

10. Bu parçadan hareketle aşağıdaki yargıların hangisine ulaşılabılır?

- A) Yüzyıllardan beri toplumsal kuralların oluşmasında en önemli etkenlerden biri müzik olmuştur.
- B) Müziğin, toplumu oluşturan bireylerin birbiriyle ilişkisini güçlendiren bir işlevi vardır.
- C) Her toplum, kendi müziğini oluşturarak diğer toplumlardan farklı yönlerini gösterir.
- D) Toplumların oluşturduğu müzik, onların geleceğe umutla bakmalarını sağlar.
- E) Türküler ve şarkılar yakıldığı dönemde ilgi görmese de zamanla değerini bulur.

11 ve 12. soruları aşağıdaki parçaya göre cevaplayınız.

İkinci Dünya Savaşı sonrası harabeye dönen Almanya'da fırınlarla birlikte tiyatro salonları da onarılmaya başlanmış. Bir gazete röportajında sanatın, kültürün önemini vurgulamak için anılıyordu bu olay. O gazete kesliğini hâlâ bir yerlerde saklıyorumdur. Çok etkilenmişim çünkü. Bu durumu eleştirenler çıkmış elbette, çıkmaz mı? "İnsanlar açken tiyatro binasını onarmak da nereden çıktı?" diye mırıldananlar, homurdananlar olmuş. Dönemin bu işlerden sorumlu bakanı, Almanya'da yalnız binaların yıkılmadığını, savaşın insanları da yıktığını anımsatmış ve o tiyatro salonlarının elden geçirilmesinin amacını şu sözlerle açıklamış: "----".

11. Bu parçada boş bırakılan yere düşüncenin akışına göre aşağıdakilerden hangisi getirilmelidir?

- A) Sanatı ayağa kaldırmak
- B) Yıkılan insanı onarmak
- C) Dünyaya örnek olmak
- D) Sevgiyi çoğaltmak
- E) Açlığı unutmak

12. Bu parçadaki altı çizili sözün yerine

- I. Önce insanımızın karnını doyuralım.
- II. Sıranın sanata gelmesine daha çok zaman var.
- III. İnsanlar açken tiyatroya gidemez mi?

sözlerinden hangileri getirilemez?

- A) Yalnız I
- B) Yalnız II
- C) Yalnız III
- D) I ve II
- E) II ve III

13 ve 14. soruları aşağıdaki parçaya göre cevaplayınız.

Her dilde bilimin ve tekniğin gelişen ihtiyaçlarını karşılamak için yeni terimler türetmek gerekir. (I) Bu türetmeyi genellikle dilciler değil, o bilimsel ya da teknik konuyu icat eden bilim insanı yapar. (II) Onun için bilimin ön saflarında vuruşan, dünya bilim meydanında güreş tutması gereken bilim insanının, gereken yabancı dil veya diller kadar kendi dilinin yapısını, sözcük, terim türetme kurallarını çok iyi bilmesi gerekmez mi? (III) Ha, ya o bilimci kendi dilini bilmez, ülkesinin dilini sevmez ve hatta kendi dilini, kültürünü küçümser ise işte o zaman bir bilim insanında olması gereken sorumluluğu hissetmez. (IV) Hatta âdeta düşmanca bir tavırla yabancı kelimeleri kullanmakla övünür, büyüklük taşlar, halkının dilini paramparça ederken hiç yüreği sızlamaz. (V)

13. Bu parçadan aşağıdakilerden hangisi kesinlikle çıkarılır?

- A) Başka dillerden etkilenmek istemeyen bilim insanları, kendi dillerini koruyup geliştirmelidir.
- B) Kendi dilini seven ve iyi bilen bir bilim insanı, yaptığı bilimsel çalışmalarda bu dilden yararlanır.
- C) Bir milletin bilim alanındaki çalışmaları, o millete ait dil hassasiyeti ölçüsünde yaygınlaşır.
- D) Bilim insanlarının dünya bilim meydanında tanınması, dil eğitimine verilen öneme bağlıdır.
- E) Bilim ve tekniğe ait yeni terimlerin dünyaca kabul görmesi, bilim insanlarının ideali olmalıdır.

14. Bu parçadaki numaralanmış yerlerden hangilerine düşüncenin akışına göre "Bu, kendini bilen, epeyce ilerlemiş her ülkede böyledir." cümlesinin getirilmesi uygun değildir?

- A) I ve II
- B) II ve III
- C) III ve IV
- D) IV ve V
- E) Yalnız V

15 ve 16. soruları aşağıdaki parçaya göre cevaplayınız.

Edebiyatı açıklamak için başvurulan "ayna" benzetmesi yadsınmıştır kimilerince. Onlara göre yaşananın, olduğu gibi yansıtmı değildir edebiyat. Böyle olsaydı yaşamın kendisi olurdu zaten. Yaşam gerçeğini değiştirmeden yansıtmak sanat olsaydı yarılama tutanaklarının en soylu romanlar olması gerekirdi. Nitekim M. Parkhomenko bu noktaya değinirken şunları söylüyor: "Edebiyat çoğu kez aynaya benzetilir. Bu benzetmenin yanlışlığı, on dokuzuncu yüzyıl klasiklerinin bile gözünden kaçmamıştır. Ayna, karşısında duran nesnelere donuk biçimde yansıtmaktan öte bir şey yapmaz. Oysa edebiyat gerçeğin özüne doğru çok inebilmek için gerçeği seçer, çözümler ve yeniden biçimlendirir."

15. Bu parçada yazar, edebiyatın

- I. kendine özgü olma,
- II. düşüncelere tarafsız yaklaşma,
- III. gerçekleri yeniden biçimlendirme

özelliklerinden hangilerinin önemini vurgulamamıştır?

- A) Yalnız I
- B) Yalnız II
- C) I ve II
- D) I ve III
- E) II ve III

16. Bu parçanın anlatımındaki asıl amaç aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Olay içinde yaşatabilme
- B) Açıklama ve bilgilendirme
- C) Somutlaştırarak örneklendirme
- D) Tanık göstererek bir iddiayı kanıtlama
- E) Tasvir ederek göz önünde canlandırma

17 ve 18. soruları aşağıdaki parçaya göre cevaplayınız.

MÖ 4 binli yıllarda Mısır'da bulunan Cyperius (papirüs) denilen bitkinin sapı; uygun boyutlarda kesilip bir tahta üzerine dizilmekte ve sulu vaziyette tokmaklanarak bir çeşit kâğıt üretilmekteydi. Yapılışı ve özelliği bakımından bugünkü kâğıttan farklı olmakla beraber "kâğıt" ismi, bu papirüs kâğıdından kalmıştır. Papirüsle beraber, çeşitli hayvan derilerinden yapılan pergament (parşömen) kâğıdı da tarih boyunca kullanılmıştır. Parşömen; bugün bile kullanılan, yazı yazmaya ve resim yapmaya çok elverişli, uzun ömürlü bir kâğıt çeşididir. Kâğıt, ilim ve kültürün yayılma gelişmesinde çok büyük bir rol oynamıştır. Ayrıca kâğıt, ilk para mantığının yani bir şeyler satın alma, değiş tokuş gibi parasal şeylerin başlangıcı olmuştur.

17. Bu parçada kâğıt ile ilgili olarak aşağıdakilerin hangisi hakkında bilgi verilmemiştir?

- A) Medeniyete olan katkısı
- B) Adının nereden geldiği
- C) Hangi alanlarda kullanıldığı
- D) Para çeşitliliğini sağladığı
- E) Geçmişteki yapılış yöntemi

18. Bu parçanın yazarının aşağıdakilerden hangisini söylemesi beklenir?

- A) Parşömenin ilk defa Mısır'da bulunan bitkilerden üretilmesi tesadüf değildir.
- B) Ticari anlamda parasal ilişkilerin başlamasında yazının bulunması, bir milattır.
- C) Tarihi MÖ'ye dayanan kâğıt, toplumsal yaşam ve gelişim üzerinde etkili olmuştur.
- D) Resim sanatında özellikle tercih edilen papirüs, günümüzde de kullanılmaktadır.
- E) Bilimsel keşiflerin belgelendirilmesinde kâğıt önemli bir işleve sahiptir.

19 ve 20. soruları aşağıdaki parçaya göre cevaplayınız.

ABD'nin Tennessee eyaletinde yaşayan Jackson Oswald, 2018 yılı başında evinde kurduğu laboratuvarında nükleer füzyonu (çerkezsel kaynaşma) gerçekleştirmeyi başardığını açıklamıştı. 12 yaşından beri proje üzerinde çalıştığını belirten Oswald, 19 Ocak 2018 tarihinde yani 13. yaş gününden hemen önce amacına ulaştığını duyurmuştu. 50.000 volt elektrik kullandığını ve kurduğu özel düzenek ile döteryum gazının iki atomunu birleştirmeyi başardığını, atomların çekirdeklerinin ve reaktörünün plazma çekirdeğinde kaynaştığını anlatan Oswald, sonraki aylarda bazı sınamalar gerçekleştirdikten sonra çekirdeksel kaynaşma gerçekleştirmeyi başardığına kesin olarak ikna olduğunu belirtiyor. Nükleer füzyon yapmayı başardığına inanmasını bile şaşırtıcı bulanlara karşın Oswald, sistemindeki başlıca sızıntılar konusunda büyük ilerleme kaydettiğini ve dikkate değer sonuçlar elde ettiğini ekliyor.

19. Bu parçadan Oswald'ın deneyiyle ilgili olarak

- I. Çalışmayı birçok kez denediği,
- II. İki atomu birleştirdiği,
- III. Laboratuvarı evinde kurduğu

bilgilerinden hangilerine ulaşılabilir?

- A) Yalnız I
- B) Yalnız II
- C) I ve II
- D) I ve III
- E) I, II ve III

20. Bir haberden alınan yukarıdaki parçada haber metnlerinde olması gereken 5N 1K sorularından hangisinin karşılığı yoktur?

- A) Ne
- B) Nerede
- C) Ne zaman
- D) Niçin
- E) Kim

21 ve 22. soruları aşağıdaki parçaya göre cevaplayınız.

California Üniversitesinde yapılan yeni bir araştırma, sosyal bilimler ve tıp alanlarındaki pek çok bulgunun, diğer araştırmacılar söz konusu deneyleri tekrarlamaya çalıştığına geçerliliğini yitirdiğini söylüyor ve buna “tekrarlama krizi” deniyor. *Science Advances* bülteninde yayımlanan araştırmaya göre; önde gelen bilim bültenlerinde yayımlanan, tekrarlanamayan ve bu yüzden doğru olma ihtimali düşük olan makaleler, genelde akademik araştırmalarca en çok atıf yapılan çalışmalar oluyor. Çalışmada, deneyler tekrarlandığı zaman doğrulanamayan araştırma bulgularının zamanla daha büyük bir etki kazandığı ortaya çıkarılmış. Araştırmacılar, başarısız makalelere kıyasla, başarılı şekilde tekrarlanan makalelere 153 kat daha düşük atıf yapıldığını bulmuş. Güvenilmez ama merak uyandıran araştırmalara, genellikle yayının tekrarlanamamasından çok uzun süre sonra bile san-ki sonuçlar doğruymuş gibi atıf yapılıyor. Neden? Çünkü sonuçlar ilginç.

21. Bu parçada araştırma makaleleriyle ilgili olarak asıl anlatılmak istenen aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Sosyal bilimler ve tıp alanlarında ilginç makalelerin, okunurluğunun yüksek olduğu
- B) Merak uyandıran makalelerin, çalışma tekrarlandığında aynı sonucu vermese de çokça atıf aldığı
- C) Önde gelen bilim dergilerinde yayımlanan bazı araştırmaların tekrarlandığında aynı sonucu vermediği
- D) Bilim dünyasında merak uyandıran konular hakkında araştırmaların daha çok yapıldığı
- E) Çok atıf alan birçok makalenin, araştırma tekrarlandığında doğrulanma oranının yükseldiği

22. Bu parçadan hareketle tekrarlama krizi aşağıdakilerin hangisinde doğru tanımlanmıştır?

- A) Deneysel çalışmaların kesin tahminler sunmasını sağlayacak bir teori eksikliğidir.
- B) Deneysel sonuçların bilim insanlarıncı incelenme ve kabul edilme sürecidir.
- C) Deneysel çalışmaları değerlendiren makalelerin yetersiz hatta bazen yanlış uygulanmasıdır.
- D) Elde edilen deneysel sonuçların, geçmişteki sonuçlarla tutarlı şekilde tekrarlanamamasıdır.
- E) İstatiksel yöntemlerin deneylerin tasarımı, sonuçları ve tekrarlanabilirliği açısından değerlendirilmesidir.

23 ve 24. soruları aşağıdaki parçaya göre cevaplayınız.

Çağdaş sanatın kendine has türlerinden biri olan enstalasyon, açık havada ya da kapalı bir mekânda sunulan, taşınabilir ya da mekâna özgü, belirli bir hacim kaplayan ve izleyici katılımını önemseyen bir sanat dalıdır. 1970’lerde şekillenmeye başlayan enstalasyon, izleyicinin sadece bakmakla kalmayıp dünyada yaşadığı gibi sanat eserinin içinde “yaşamayı” düşüncesini barındırmaktadır. Anlam, neden ve ilişkiler bütünü olan enstalasyon, özne ve nesne birlikteliği içinde algılanmalıdır. Önceleri radikal bir sanat yaratım biçimi olarak algılanmış, 1980’lerden itibaren müzeler ve galeriler tarafından tamamen kabul görmüş, 20. yüzyıl sonlarında yaygın bir sanat türü olmuş ve dijital teknolojilerin gelişmesiyle birlikte daha da yaygınlaşmıştır. Enstalasyon, sanatsal bakımdan dadaizm ve fütürizm hareketlerinden oldukça beslenmiş bir tarz olarak görülmekte; fütürizm sanatçılarının bilime yakınlığı, dijital enstalasyon sanatının oluşmasında etken olduğu kabul edilmektedir.

23. Bu parçaya göre enstalasyonun bir sanat olarak ayırt edici özelliği aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Açık havada ya da kapalı bir mekânda sunulabilmesi
- B) Radikal bir sanat yaratım biçimi olması
- C) İzleyicinin sanat eseriyle bütünleşmesini sağlaması
- D) Müzeler ve galeriler tarafından kabul görmesi
- E) Dadaizm ve fütürizm hareketlerinden beslenmesi

24. Bu parçadan enstalasyonla ilgili aşağıdakilerden hangisine değilmemiştir?

- A) Tanımsal ve niteliksel özelliklerine
- B) Ortaya çıkış tarihinin çok yakın olduğuna
- C) Bazı fikir akımlarından yararlandığına
- D) Dijital teknolojinin gelişmesiyle tanındığına
- E) Sanat geleneklerinin hiçbirine benzemediğine

25 ve 26. soruları aşağıdaki parçaya göre cevaplayınız.

Dağlar ve dağ kampçılığı ile tanışmak isteyen, yaz sezonu için zirve açılışı düşünen takım arkadaşlarımız için Küçük Hacet'e (2.543m) tırmanış planlıyoruz. Küçük Hacet, adında "küçük" ifadesi bulunsa da planlı ve doğru dağcılık uygulamalarına uygun, çam ormanları arasından yükselen bir zirvemizdir. Üç binlik zirveler öncesinde özellikle dağcılığa yeni adım atacak, performans, bilgi ve deneyimini değerlendirecekler için tavsiye edebileceğimiz bu tırmanışta 1.800 metrelerde kamp kurulur ve kamp alanından zirveye git gel toplam 8 km'lik bir yürüyüş yapılır. Bu dağ yürüyüşü özellikle bu mevsimde teknik malzeme gerektirmez. Tırmanış günü yaklaşık 700 metre irtifa alırız.

25. Bu parçada anlatılanlar için aşağıdakilerden hangisi söylenebilir?

- A) Yaz faaliyetlerinin ilkinde başlangıç
- B) Gezinti sonrasında ek bilgiler
- C) Doğa gezisine özendirme çabası
- D) Tecrübe dayanaklı tehlike uyarısı
- E) Etkinlik öncesi planlama bildirimi

26. Bu parçanın anlatımı için aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

- A) Bilgilendirme amaçlı cümleler sıralanmıştır.
- B) Hareketli doğa öğeleri durağan aktarılmıştır.
- C) Nitelemelerden yararlanılmıştır.
- D) Bir yerin tanımı yapılmıştır.
- E) İkillemeye yer verilmiştir.

27 ve 28. soruları aşağıdaki parçaya göre cevaplayınız.

Felsefi metinleri anlamak ve felsefi metin yazabilmek, felsefi okuyazar olma becerisini gerektirir. Felsefi okuma ve yazmada temel kural, metni anlamak için felsefi metinlerin özelliklerini bilerek okumaktır. Felsefi metinler, bizi en çok düşünmeye mecbur eden ve sorgulamaya davet eden içeriklerdir. Bu nedenle bu metinlerin etkin biçimde okunması gerekir. Etkin okuma, metinle sürekli zihinsel bir bağ kurmayı gerektirir. Bu nedenle okuyucu, bazen durup düşünmeli bazen de metne soru sormalıdır. Felsefi bir problemin tartışıldığı felsefi metinlerin bir yazılış amacı vardır. Bu amacı anlamak için parça ve bütün olarak metnin ne ifade ettiğini görebilmek önemlidir. Diğer bir unsur, metinde geçen kavramlardır. Kavramsal çözümleme, metnin anahtarını verir. Bunun için metinde geçen temel kavramlara dikkat edilmedir.

27. Bu parçada anlatılmak istenen aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Felsefi metinlerin anlaşılması ve yazılabilmesi için etkin bir okuyazar olmanın şart olduğu
- B) Kavramsal çözümlemelerde farklı alanlarda donanımlı olmanın önemli görüldüğü
- C) Felsefeyle ilgili sorunların bilim dünyasında nesnel anlatımlar kullanılarak yansıtıldığı
- D) Etkin okumada yetenekli bireyin belleksel iletişiminin sınırlarının daha belirgin olduğu
- E) Fizikötesi içerik taşıyan metinlerin anlaşılmasında okurun aktifliğinin tartışıldığı

28. Bu parçaya göre felsefi metinlerin etkin biçimde okunması gerektiği düşüncesi hangi gerekçeyle açıklanmaktadır?

- A) Problemlerin çözümünde soru-cevap yöntemini açıkça önermesi
- B) Kavramsal çözümlemelerde başat faktör olarak değerlendirilmesi
- C) Daha fazla düşünmeye zorlayıcı ve eleştirel nitelik taşıması
- D) Tartışmalı konuların anlaşılmasında yönlendirici tarafının bulunması
- E) Akli daha çok kullanmayı, bireylerin iradelerini eksen olarak önermesi

29 ve 30. soruları aşağıdaki parçaya göre cevaplayınız.

Paulownia; 10-15 m boylanan, 8-10 m taç yapan ve kışın yaprağını döken bir ağaçtır. Yaprakları ters kalp şeklinde ve üstü tüylüdür. Çiçekleri soluk mavi-mor renkte, çan şeklindedir. Yapraklarının oldukça geniş olması ve mor çiçeklere sahip olmasıyla dikkat çeken bir ağaç türüdür. Çiçekleri nisan ve mayıs aylarında yapraklanmadan önce açar. Kuru, taze, derin topraklarda ve sıcak bölgelerde iyi yetişir. Kahverengi meyveleri kış boyunca üzerinde durur. Yapraklarını döken başka bir ağaç da gladiçya'dır. Gladiçya; sarımsı, turuncumsu sonbahar rengi ile bitki mevsimlerin değişimini vurgular. 30 cm uzunluğunda fasulye gibi olan meyveleri, kış süresince dallarından sarkar. Dallarıdaki 5 cm uzunluğundaki keskin dikenleri, yazları yaprakları tarafından gizlenir. Soğuğa olduğu kadar sıcak ve kurağa da dayanıklıdır. Güneşli yerlerden hoşlanır.

29. Bu parçadan hareketle paulownia ağacı ile ilgili aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

- A) Hangi özelliklere sahip topraklarda yetiştiği
- B) İlgi çekici yapraklara ve çiçeklere sahip olduğu
- C) Meyvelerini kış mevsiminde üzerinde tuttuğu
- D) İyi yetişmesinde sıcaklığın etkisinin olduğu
- E) Yapraklandıktan sonra çiçeklerini açtığı

30. Bu parçadan hareketle gladiçya ağacı ile ilgili aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

- A) Sonbahar mevsimiyle özdeşleştirildiği
- B) Yapraklarını gizleme zamanının bilinmediği
- C) Dikenleri sayesinde güneşten etkilenmediği
- D) Paulownia ağacıyla benzer özellik taşıdığı
- E) Fasulye bitkisinden aşılamayla türetildiği

31 ve 32. soruları aşağıdaki parçaya göre cevaplayınız.

UNESCO; Genel Konferans, Yürütme Kurulu ve Sekreteryaya olmak üzere üç ana yapıdan oluşmaktadır. Kurumun en yetkili organı Genel Konferanstır. Genel Konferans, kurumun politikalarını ve temel çalışma planını belirlemekte, UNESCO'nun çalışma programlarını ve bütçesini kabul etmekte ve aynı zamanda Yürütme Kurulu üyelerini ve genel direktörü seçmektedir. Yürütme Kurulu, Genel Konferans kararıyla dört yıl için seçilen 58 üyeden oluşmaktadır. Seçimler, büyük ölçüde kültürlerin çeşitliliği ve coğrafi dağılım göz önünde bulundurularak yapılmaktadır. Yürütme Kurulu yılda iki kez toplanmaktadır. Türkiye Yürütme Kurulunda 1946 yılından itibaren 27 yıl temsil edilmiştir. UNESCO Yürütme Kuruluna Türkiye adına 1946-1949 yılları arasında Reşat Nuri Güntekin, 1949-1951 yılları arasında Ahmet Kutsi Tecer, 1958-1966 yılları arasında Prof. Dr. Bedrettin Tuncel seçilmişlerdir.

31. Bu parçada aşağıdakilerden hangisine değilmiştir?

- A) UNESCO'nun yapısal düzenine
- B) UNESCO'nun en yetkili kurumuna
- C) Yürütme Kurulu başkanlarının kimler olduğuna
- D) Genel Konferansın görevlerine
- E) Türkiye'yi kimlerin temsil ettiğine

32. Bu parçadan hareketle aşağıdakilerden hangisine ulaşılabilir?

- A) Türkiye, UNESCO'da etkin bir role sahiptir.
- B) UNESCO, çok uluslu bir yapıya sahiptir.
- C) Savaş yanlısı devletler dışlanmaktadır.
- D) Türkiye'yi sadece yazarlar temsil etmektedir.
- E) Etkinlikleri kalıcı üyeler yürütmektedir.

33 ve 34. soruları aşağıdaki parçaya göre cevaplayınız.

Meksika doğumlu Frida Kahlo; acıyı, tutkuyu, aşkı ve özgürlüğü betimlediği resimleriyle 20. yüzyılın dikkate değer sanatçılarından biri olmuştur. Sürrealist olarak tanımlansa da bunu reddeden ve sadece yaşadığı gerçekliği betimlediğini söyleyen Kahlo'nun 55'i otoportre olmak üzere 143 eseri vardır. Kahlo'nun sanatı; modernizmin yıkıcılığına, tüketim kültürüne, parçalanmaya karşı direnmiş ve başkaldırıyı bir umut olarak betimlemiştir. Meksika kültürünün geleneğinden, coğrafi ve çoğulcu kültürel dokusundan beslenen sanatçı; modernleşmenin yabancılaştırıcı etkilerini ve bireye acı veren yanlarını algılamaya yönelik bir sanat önermektedir. Sanatçı, yaşam deneyimlerini geleceğe yansıtmayı başarabilmek için eserlerinde durağan ve insan merkezli dünya algısının aşılması yönünde bir bilinç oluşturmuştur.

33. Bu parçaya göre Frida Kahlo ile ilgili aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

- A) Sürrealist olarak nitelenmeyi kabullenmediği
- B) Resimlerinde birçok duyguyu yansıttığı
- C) Tablolarında evrensel konulara yer verdiği
- D) Sanat kariyerinin resim dünyasında tartışıldığı
- E) Yapıtlarında yaşadığı coğrafyadan izlerin bulunduğu

34. Bu parçaya göre Frida Kahlo'nun eserlerinde oluşturduğu bilincin amacı aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Bireyi esas alan yeni ve mutlu bir dünya kurmak
- B) Kendi yaşamını sanat yoluyla kitlelere duyurmak
- C) Yaşam odaklı kazanımlarını başkalarıyla paylaşmak
- D) İnsan yaşamını ve birikimini geleceğe taşımak
- E) Otobiyografik birikimleriyle kalıcılığı sağlamak

35 ve 36. soruları aşağıdaki parçaya göre cevaplayınız.

(I) Kübalı bilim insanlarının akciğer kanserine karşı ülkelerinde geliştirdikleri aşının 20 yıllık serüveni, son 5-6 yıldır Türkiye de dâhil olmak üzere birçok ülke tarafından ilgiyle izleniyor. (II) Kübalı Dr. Camilo Rodriguez'in akciğer kanserine karşı geliştirdiği Cimavax isimli aşı, bir yıl ömür biçilen hastaların ömrünü yıllarca uzatabiliyor. (III) Cimavax aslında kanseri önleyici bir aşı değil ancak hastaların daha uzun süre ve hatta kanser hastalığıyla birlikte yaşamasına imkân sunuyor. (IV) Buna aşı dense de klasik aşılardan farklı olarak vücudu bulaşıcı bir hastalığa karşı korumuyor. (V) Vücuttaki tümörleri küçültmeyi hedefliyor.

35. Bu parçada numaralanmış cümlelerle ilgili olarak aşağıdakilerden hangisi söylenebilir?

- A) I. cümlede Küba'da geliştirilen kanser aşısı hakkında bilgi verilmiştir.
- B) II. cümlede kanser türlerine karşı geliştirilen aşılardan anlatılmıştır.
- C) III. cümlede Cimavax adlı aşının sadece kanseri önlemek için geliştirilen ilaç olduğu belirtilmiştir.
- D) IV. cümlede aşıyla ilaç arasındaki benzerliklere yer verilmiştir.
- E) V. cümlede aşının hangi kanser türlerinde kullanıldığı anlatılmıştır.

36. Bu parçada aşağıdakilerden hangisine değinilmemiştir?

- A) Cimavax adlı aşıyla neyin amaçlandığına
- B) Kübalı bilim insanlarının kanserle mücadele ettiklerine
- C) Kanser araştırmalarının diğer ülkelere takip edildiğine
- D) Cimavax'ın bulaşıcı hastalıklardan korumadığına
- E) Cimavax'ın kanseri önleyici bir aşı olduğuna

37 ve 38. soruları aşağıdaki parçaya göre cevaplayınız.

Karaciğer yağlanması yaygın bir problemdir ve sağlığın en mü-
him sabotajcılarında biridir. Karaciğer yağlanınca bir değil bir-
çok şey olur. Her şeyden önce de “insülin direnci” anında dev-
reye girer. Neticede karaciğerin karbonhidrat, şeker ve insülin
dengesi üzerindeki düzenleyici etkisi alt üst olur ve ardından me-
tabolik süreçlerde deprem başlar. Yağlanan karaciğer insülin di-
rencini tetikler. Tetiklenen insülin direnci ile birlikte de içinde
daha fazla yağ birikmeye başlar. Kısacası âdeta bir “kartopu” sü-
reci, bir kendi kendine başlayan kirlenme hâli devreye girmiş
olur.

**37. Bu parçada karaciğer yağlanması ile ilgili olarak aşağıdakiler-
den hangisine değinilmemiştir?**

- A) Karaciğerin insülini dengeleme işlevine hasar verdiği
- B) Karbonhidratın şekere dönüşmesini hızlandırdığı
- C) Birçok zincirleme olumsuzluğu tetiklediği
- D) Daha çok yağlanmayı beraberinde getirdiği
- E) Birçok kimsede görülen bir rahatsızlık olduğu

**38. Bu parçadan hareketle aşağıdaki neden - sonuç ilişkilerinden
hangisine ulaşılmaz?**

- A) İnsülin direnci - karaciğer yağlanması
- B) Karaciğer yağlanması - insülin direnci
- C) Vücutta yağ birikmesi - karaciğer yağlanması
- D) Karaciğer yağlanması - genel sağlığın hasar alması
- E) Şeker ve insülin dengesizliği - metabolizmanın bozulması

39 ve 40. soruları aşağıdaki parçaya göre cevaplayınız.

19. yüzyılda Almanya’da Hegel felsefesine karşı çıkan filozof, Sö-
ren Kierkegaard’tır. Bu filozofun önemi, sadece Hegel felsefesi-
ne itirazda bulunması değil 20. yüzyıl felsefesini etkilemesi ve
onun için de insan odaklı varoluşçu felsefe akımının öncülerin-
den biri olmasıdır. Kierkegaard’ın Hegel’e eleştirisi, genel olarak
Hegel’in felsefesinde bireyin öznel olarak var olma şansının ol-
madığı yönündedir. Hegel’in akılla gerçeği birbirine eşlemesi
noktasında nesnel bir sistem kurduğunu ve bu sistemde öznel
bir varoluşa yer vermediğini belirtir. Dolayısıyla Kierkegaard, nes-
nel gerçeklik görüşünün karşısına öznel gerçeklik görüşünü çı-
karır. Ona göre gerçek olan, varoluştur.

39. Bu parçadan hareketle Sören Kierkegaard ile ilgili olarak

- I. Hegel’in felsefe anlayışına öznellik ve nesnellik yönünden karşı çıkmıştır.
- II. Akılla gerçek olgusu arasında özdeşim kurarak objektif olmayı önermiştir.
- III. Bireyin öznel olarak var olma çabasının yeterli olmadığına inanmaktadır.

yargılarından hangilerine ulaşılmaz?

- A) Yalnız I
- B) Yalnız II
- C) Yalnız III
- D) I ve III
- E) II ve III

**40. I. Sözü edilen filozofların farklı düşünceler taşıması
II. Varoluşçu akımın merkezinde bireyin yer alması
III. Felsefenin bireysel yaşam çeşitliliğini artırması**
**Yukarıda numaralanmış ifadelerden hangileri bu parçada an-
latılanlarla ilişkilendirilebilir?**

- A) Yalnız I
- B) Yalnız II
- C) Yalnız III
- D) I ve II
- E) I, II ve III

- Bu testte, ilk defa tarafımızdan kaleme alınan özgün sorulardan bazılarında ve ÖSYM'nin sorma ihtimali yüksek olan özgün soru tiplerine yer verilmiştir.
- Bu testi çözerken süre tutmamanızı, sadece soruları anlayarak çözmenizi salık veririz.

1. İnsanın ruhsal hâllerini yazıya dökmeyi hedefleyen sürrealizmin gereçleri; psikolojik olaylar, bilinçaltından gelen çağrışımlar ve rüyalarıdır.

Bu cümle aşağıdaki hangi iki cümlede ifade edilenlerin anlamca doğru bir biçimde birleştirilmiş hâli olabilir?

- A) I. Sürrealizmin malzemesi; psikolojik olaylar, bilinçaltından gelen çağrışımlar ve rüyalarıdır.
II. Sürrealizmin amacı, insanın psikolojik durumlarını yazıya geçirmektir.
- B) I. Sürrealizmin malzemesi yalnızca psikolojik olaylar olduğundan bilinçaltından gelen çağrışımlar ve rüyalar önemlidir.
II. Sürrealizmin amacı, sadece insanın psikolojik yönüne odaklanarak bunu yazıya geçirmektir.
- C) I. Sürrealizmin kullandığı malzeme; psikolojik olaylar, bilinçaltından gelen çağrışımlar ve rüyalarla sınırlıdır.
II. Sürrealizmin amacı, insanın psikolojik yönüne ve bilinçaltına odaklanarak bunu yazıya geçirmektir.
- D) I. Sürrealizmin malzemesi, doğüstü olaylar, bilinçaltından gelen çağrışımlar ve rüyalarıdır.
II. Sürrealizmin amacı, insanın psikolojik durumlarını bir kitap hâline getirmektir.
- E) I. Sürrealizmin oluşumu; psikolojik olaylar, bilinçaltından gelen çağrışımlar ve rüyalarla gerçekleşir.
II. Sürrealizmin tek amacı, insanın psikolojik durumlarını yazıya geçirmektir.

2. I. Kelebeklerde renk, iki şekilde meydana gelir.
II. Birincisi, metabolizma artıkları şeklinde ortaya çıkan maddelerden oluşan pigment renkleridir.
III. İkincisi, ışığın kırılma ve yansımalarıyla ortaya çıkan yapısal renklerdir.

Bu üç cümlede ifade edilenlerin anlamca doğru bir biçimde birleştirilmiş hâli aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Kelebeklerde renk, metabolizma artıkları şeklinde ortaya çıkan maddelerden oluşan pigment renkleri ve bunların doğada ışığın kırılma ve yansımalarıyla ortaya çıkan yapısal renkleri biçiminde oluştuğu söylenir.
- B) Kelebeklerde renk, metabolizma artıkları şeklinde ortaya çıkan maddelerden oluşan pigment renkleri ile ışığın kırılma ve yansımalarıyla ortaya çıkan yapısal renkler biçiminde oluşur.
- C) Yapılan araştırmalar, metabolizma artıkları şeklinde ortaya çıkan maddelerden oluşan pigment renklerinin ve ışığın kırılma ve yansımalarıyla ortaya çıkan yapısal renklerin varlığını kelebeklerde göstermiştir.
- D) Kelebeklerde renk, metabolizma artıkları şeklinde ortaya çıkan maddelerden oluşan pigment renklerinin yanı sıra kelebek tüyünde bulunan ışığın kırılmasıyla ortaya çıkan yapısal renkler biçiminde oluşur.
- E) Kelebeklerde renk, metabolizma artıkları şeklinde düşünülen maddelerden oluşan pigment renkleri ile ışığın kırılma ve yansıma olasılığından ortaya çıkan yapısal renkler biçiminde oluşur.

3. I. Deneme aslında bir yazar ve okur için duyma ve hissetme hâlidir.
 II. Okuma, çoğunlukla kişinin tek başına gerçekleştirdiği bir eylem olduğundan edilgen bir etkinlik olarak değerlendirilir.
 III. Şiirde sözcüklerin çağrışımsal gücünden elbette yararlanılabilir.
 IV. Sinemaya uyarlanan bir romanı okuyup onun filmi izleyenler, iki ürün arasında karşılaştırma yapma gereği duyar.

Aşağıdaki cümlelerden hangisi yukarıda numaralanmış yargılardan birinin devamı olarak düşünülemez?

- A) Ama bunda hassas olunmalı çünkü dize bir kuş gibi uçarken sözcükler dizeye ağırlık verip uçmasını engellememeli.
 B) Sanatseverlerden kimisi orijinal yapıtı beğenirken kimisi de beyaz perdeye aktarılan yapıtı başarılı bulur.
 C) İştittiğiniz ve etkilendiğiniz ölçüde o deneme sizde karşılığını bulabilir.
 D) İşte bu yüzden bir sanatçı, bestelerinde dinleyicilerin kültürel düzeyini dikkate alırsa kalıcılığı yakalayabilir.
 E) Oysa bireyin okuduklarını belleğinde canlandırması, metindeki düşünceleri anlaması yönüyle pasif bir etkinlik değildir.
4. (I) İran-Turan, Avrupa-Sibirya ve Akdeniz biyocoğrafyaları ile bu coğrafyaların geçiş yollarında ve üç kıtanın birleşme noktasında yer alan Türkiye; farklı iklimsel ve topografik özelliklerinden dolayı biyolojik çeşitlilik açısından son derece önemli bir konumdadır. (II) Ülkemiz, biyolojik çeşitlilik zenginliği bakımından tek başına bütün Avrupa kıtası ile kıyaslanabilir bir ülkedir. (III) Son yıllarda birçok gelişmiş ülke bitki ve hayvan tür tespitlerini tamamlamış ve coğrafi bilgi teknolojilerinden yararlanarak türlere ait ilişki verileri tabanlarını oluşturmuştur. (IV) Bu ülkeler, doğal değerlere ait verilerin sektörler arası kullanılmasını sağlamış ve karar destek sistemlerini oluşturmuştur. (V) Ayrıca doğal değerlerin belirlenmesi, kayıt altına alınması ve korunması konularında etkin alan yönetimini gerçekleştirmişler ve ulusal kalkınma stratejilerini belirlemişlerdir. (VI) Biyolojik Çeşitlilik Kurumu tarafından geliştirilen veri tabanı; internet tabanlı, kamuoyuna açık, üyelerin kendilerine özgü sınırlı haklarla verilere erişebildiği, biyolojik çeşitliliğin izlenmesine yönelik bir özelliktedir. (VII) Bununla Türkiye biyolojik çeşitliliğinin izlenmesi ile ilgili veriler, ilk kez bir araya getirilmiştir.

Bu parça üç paragrafa ayrılmak istense sırasıyla ikinci ve üçüncü paragraflar numaralanmış cümlelerin hangileriyle başlar?

- A) II ve IV
 B) III ve V
 C) III ve VI
 D) IV ve VI
 E) VI ve VII

5. Biyolojik yöntemler, esas olarak tüm canlılardaki biyomoleküllerin yani proteinlerin, lipidlerin, karbohidratların ve nükleik asitlerin farklı tekniklerle incelenmesi esasına dayanır. Biyolojik yöntemler, prehistorik insan kalıntısında kemiklerin ve dillerin veya kan kalıntılarında alınan örneklerin incelenmesini içerir. Yakın tarihli insan kalıntılarının incelenmesi de biyolojik yöntemlerin kapsama alanındadır.

Bu parça, aşağıdakilerden hangisiyle sürdürülürse iki paragrafa ayrılmış olur?

- A) Biyolojik yöntemler, prehistorik insan kalıntısının ve yakın tarihli insan kalıntılarının incelenmesini kapsamamasının yanı sıra modern laboratuvarlara ihtiyaç duyar. Bu incelemeler, kemiklerin ve dillerin veya kan kalıntılarının modern laboratuvarlarda yapılmasıyla gerçekleşir.
 B) Biyolojik yöntemler içinde "Amino R" adı verilen bir teknikle hayvan ve insan kemik yaşları bulunabilir. Karbon tarihlendirmesinden çok daha önceki zamanlara ait tarihleri verebilmeye yarayan bu tekniğin esası, amino asitlerin bir özelliği ile ilgilidir. Amino asitler, ikili ayna formu denen ve kimyasal yapıları farklı formlarda bulunur.
 C) Esas olarak tüm canlılardaki biyomoleküllerin, proteinlerin, lipidlerin, karbohidratların ve nükleik asitlerin farklı tekniklerle incelenmesi esasına dayanan biyolojik yöntemlerin çeşitli metotları vardır. Bunların içinde prehistorik insan kalıntısında kemiklerin ve dillerin veya kan kalıntılarında alınan örneklerin incelenmesi yer almaktadır.
 D) Biyolojik yöntemler; proteinlerin, lipidlerin, karbohidratların ve nükleik asitlerin farklı tekniklerle incelenmesini içermekle sınırlı değildir. Yakın tarihli insan kalıntılarının araştırılması da bu kapsamda yer alan bir metottur. Bu metot günümüzde daha çok kullanılmaktadır.
 E) "Biyolojik yöntemler, prehistorik insan kalıntısında kemiklerin ve dillerin veya kan kalıntılarında alınan örneklerin incelenmesini kapsar." yargısı eksik bir saptamadır. Çünkü biyolojik yöntemler, yakın tarihli insan kalıntılarının incelenmesini de içerir.